

Faşizmi ezeceğiz

Tahsin Mert

Cunta tüm çabasına karşın bunalımı değil ortadan kaldırmak, yerinden bile kıpırdatmıyor. Örneğin, otomotiv sanayiinde kriz sürüyor. 2-3 yıl önce ayda 3.000 araba satan TOFAŞ'ın son günlerde aylık satış miktarı 500'ün altına düştü. Cunta otomobil ve dayanıklı tüketim maddeleri üzerindeki gider vergilerini daha da düşürmek zorunda kaldı. Bu, cuntanın ekonomisine yeni bir yüküdür.

Döviz darboğazı da, cuntanın boğazını sıkıya devam ediyor. Kenan Evren yurt dışındaki işçilere "devlet olarak her bakımdan size güveniyoruz. Artık bizi dışardan borç istemeye muhtaç etmeyiniz" diyerek, can damarlarının nerede attığını açıklıyor. Merkez Bankası başkanı Osman Şıklar'ın cunta eliyle yurt dışı gezisine gönderilmesi bu amaçlardır.

Faşist cunta tüm bu sorunlarını dışa açılarak, emperyalistleşerek çözmeye çalışıyor. Maliye Bakanı Kaya Erdem, "üretim ve yatırım konusunda daha iyi sonuçlar almamız mevcut ekonomik şartlar içinde, dışa açılma konusunda göstereceğimiz başarıya bağlı kalmaktadır." diyor. Finans-kapital Japonya'dan sonra Almanya ile Orta-Doğu'ya ve Arap ülkelerine ortak yatırım yapmak istiyor. Ancak bu alanlarda tek başına düşecek gücünün olmaması cuntanın elini dışta da bağlıyor. Onu fasit bir daireye sokuyor.

Faşizm, ekonomik başarısızlıklarını fiziksel ve ideolojik saldırıyla kapamaya uğraşiyor. Binlerce devrimci, komünist, cuntanın zindanlarındadır. Orda da savaş sürüyor. Yüzlercesi "operasyonlarda"

öldürüldü. Hiç kuşkusuz ki generaller cuntası, Kürdistan'a özel önem gösteriyor. Kürt halkı üzerindeki baskı ve zulüm akıl almaz boyutlarda sürüyor. Kürt halkına Dersim katliamı yeniden yaşatılıyor. Köyler basılıyor, gençler kurşuna diziliyor. Askeri tatbikatların sürekli Kürdistan'da yapılması boşuna değildir. Bunlar Kürt halkına gövde gösterisi oluyor.

Kürtler üzerinde bu alçakça zorbalıklar sürerken, oportünizmle sosyal-demokrasi ne yapıyor? Birisi, bu dönemde "bölgesel özerkliği" yükseltip, ayrılma hakkını inkâr ederek, Kürt halkına bir de o vuruyor. Diğeri, Kürt halkının varlığını kabul etmeyecek baskıları görmemezlikten geliyor. Ecevit "bölücülük işaretlerinin ilk görüldüğü 1967 yılında ben her işimi bırakıp Doğu Anadolu'ya koştum. Doğu gezimde yaptığım konuşmalarda, sanırım herkesten çok önce bölücülüğün üstüne yürüdüm" (Arayış, 21 Mart 1981) diyerek cuntanın saldırılarını onaylıyor.

Ecevit, ulus vatan bütünlüğü diye, çok "bilimsel" görünen "sosyolojik" sözler ardında Kürt ulusunun varlığını bile inkâr ediyor, koyu şovenizm yapıyor. CHP'nin kendi üyesine. Şerafettin Elçi'ye bile sahip çıkmaması bu şovenizmle bağlıdır. Bu aynı zamanda, Konferans kararlarında belirtildiği gibi CHP'nin bir örgüt olarak bile kişiliksizliğinin en somut göstergesidir.

Gericiлик döneminde Lenin şöyle diyor:

"Karşı-devrim, küçük burjuva demokratlarına, yığın savaşımından ölesiyeye korkan liberallerden lider ve bağlaşıklık aramalarını öğretti" (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.13, s.122). Bu

Türkiye'deki küçük burjuva demokratları için de geçerlidir.

Generaller çetesi yalnızca baskı ile ayakta kalınmaya-çacağını bildiği için ideolojik savaşı da ihmal etmiyor. Televizyonda bazı döneklelerin konuşutulması, özel anti-komünist programlar bu amaca yöneliktir. Cunta yığın tabanı sağlamak için özellikle küçük burjuvaziyi kendisine bağlamak için "Kemalist atılım birliği" gibi dernekler kuruyor. Ama bu tür derneklerle karın doyuramayacaklar!

Üniformalı finans-kapital, çok yönlü saldırılarına rağmen, devrimci hareketi yok edemedi, yok edemeyecektir. Evren *Time* dergisine verdiği demeçte "Sivil bir yönetime iktidar devretmeden önce terörizmin kökünü (siz devrimci hareketin anlayın) tamamen kazıyacağımızı söyleyebiliriz. Kurucu meclisin bu husus ile ilgileneneğini ve ileride seçilecek meclisin konu üzerinde çalışacağını umuyorum. Terörizmi tamamen yok edemeyiz" diyerek bu gerçeği kabul etmek zorunda kalmıştır.

Faşist Evren'in kabul etmek zorunda kaldığı bu bilimsel gerçeği güçlendirmek, komünistlerin önünde görevdir. Bunun yolu "halk yığınlarındaki dağınık geri çekilmeyi önce düzenli duruma sokmak ve durdurmak, giderek onları yeniden açık yığınsal savaşıma çekmek, onların somut-ekonomik-siyasal istemlerinden kalkan ve bu istemleri faşist cuntanın devrimle yıkılmasına bağlayan bir yığın çalışmasıyla olanaklıdır" (TKP II. Leninciler Konferansı).

Devrimci hareket bu tarihsel sorumluluğu yerine getirecek, faşist cuntayı ezecektir. Cuntanın yıkıntıları arasından anti-faşist halk devrimi yükselsecektir.

Papa'ya saldırı ilkel bir faşist provakasyondur

Ağcanın papa'ya ateş etmesi ilkel bir faşist provakasyondur.

Ağca faşisttir ve büyük bir olasılıkla MİT'in kullandığı bir piyondur. Abdi İpekçi'nin öldürülmesi başlıbaşına kuşku uyandırıcı bir olaydır. Ağca yakalandıktan sonraki gelişmeler de aynı yöndedir. Ağca hapishaneden elini kolunu sallayarak "kaçtı".

Ağca tutukluken ifadesine ilişkin bazı tehditler savurdu. Ve "kaçış" da bunlardan sonra oldu. Ağca kaçtıktan sonra savcı, pasaportunun ve banka da çok miktarda parasının bulunduğunu açıkladı. Son olaydan sonra da İtalya'da banka da parası olduğu açığa çıktı.

Ağca kaçtıktan sonra gazetelere gönderdiği bir mektup da papayı vuracağını yazmıştı. Ama Papa Ankara'ya geldiğinde vurmadı, "sahte" pasaportla 6-7 ülkeyi rahatça dolaştıktan, parasını da Milano'da bankaya yatırdıktan sonra Roma'da vurdu. Hem de olay faşist cuntanın Avrupa kamuoyunda "sağa da sola da karşı" görünümü oldukça sarsılmışken, MHP davaları yürürken ve tam Türkiye Avrupa Parlamentosu'nda görüşülecekken oldu!

Provakasyon açıktır. Avrupa kamuoyuna "terörizmin" canlı bir örneğini yaşatmak, hem bu olayı, hem de MHP davalarını göstererek sarsılan "sağa da sola da, genel olarak terörizme karşı" havasını yenilemek ve aynı zamanda Avrupa'daki Türkiyeli devrimcilere terörizm kılıfında saldırıya geçmek! Ancak olaydan hemen sonra Türkiye'nin kurulu saat gibi başlattığı, "demedik miydi" türü yoğun propaganda, Avrupa kamuoyunu uyandırmıştır. Bu ilkel faşist provakasyon, geri tepecektir.

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: 50p.
Yıllık abone: 15 pound
Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England

Baskı: Anvil Printers Ltd. (T.U.)

Gönderilen yazıları yayınlama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme ya da kısaltma hakkı yaygın kurulundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İÇİNDEKİLER

- 2 Okurlarımız yazıyor
- 3 İşçi mizahı
- 4 1 Mayıs coşkuyla kutlandı
- 6 Fransa'daki seçim sonuçlarının gösterdikleri
Seyit Havran
- 7 9 Mayıs 1945'de faşizmin yıkıntıları üzerine
kızıl bayrak dikildi
- 8 Sosyal-demokrasi faşist cuntanın
yırtıklarını yamıyor
Yalçın Çağlayan, Soma
- 9 ÇEK-AL
- 13 Oportünistler Atatürk'ülüğe sarılmakla
ihanet zincirlerini tamamladılar
İlyas Ateşçioğlu, Viyana
- 14 ANAHTAR
- 16 FİDEF'te oportünizm çöküyor
- 18 Oportünizm olgunlaşıyor
S. Savaş, Dortmund
- 18 MUHABİR GURUPLARI

II. Konferans, Leninci parti örgütlerinin TKP'nin aktif çoğunluğunu kazandığını kanıtladı.

Türkiye Komünist Partisi
II. Leninciler Konferansı
1981

KARARLAR

İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI 21

Partimizi faşist cunta kuyrukçuluğuna dek sürüklemeye çalışan menşevik yönetime karşı II. Konferans partinin gur sesini yükseltti. II. Konferans, ülkemizin içinde bulunduğu koşulları ve partimizin görevlerini aydınlığa kavuşturdu. Konferans kararları, faşist diktatörlüğü devrimle yıkmaya savaşımıza ışık tutacaktır.

İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI 21

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Burjuvazi bozguna uğrayacak

Savaşın yoldaşlara, Faşizmin insan kafesinden, devrimcilerden ilerici ve demokratlardan binlerce selâm.

Faşist diktatörlüğün azgınca saldırdığı şu günlerde binlerce devrimci MİT'in işkence odalarında, polis, askeriyenin hücrelerinde. İşçi sınıfının en yetişkin evlatlarına, devrimci köylülere, aydınlara, insanlığın mutlu geleceğinin savaşçılara en iğrenç işkence yapıyor. Cereyan kullanılıyor, karlıların gözleri önünde kocaları öldürülüyor. Yer göstereceksin diye gözleri bağlanıp, kaçtı diyerek kurşuna diziliyorlar. Sakat bırakılıyorlar. Bu da yetmezmiş gibi tutuklanan devrimciler mahpushaneye girince komalık yapıp öyle içeri veriliyorlar. Sonra da faşist Evrenler, Ulusular yani malî oligarşinin ağzı salyalı kudurmuş köpekleri, televizyonda, radyoda ve basında işkence yapıyor, kimse zorunlu kalmadıkça öldürülüyor diye bas bas bağıyorlar.

Faşist cellatlara karşı beslediğimiz derin nefret ve kin duygularımızla, asılan devrimci kardeşlerimizin, kurşuna dizilen, işkencede ölen,

faşizme karşı savaşımında hayatlarını kaybetmiş yüzlerce devrimcinin anıları önünde saygıyla eğiliyor ve ekliyor. Hiçbir komünistin, devrimcinin kanını yerde ve faşist diktatörlüğün yanında bırakmayacağız.

Hayatımızın her saatini, kanımızın son damlasını halkların kurtuluşu için insanlığın yüzkarası olan faşizmden ve kapitalizmden kurtuluşu için vermeye hazırız.

Komünistler her ne olursa olsun geleceğin kendilerine ait olduğunu bilmelidir. Devrimci tutumumuzu en soğukkanlı ve ağırbaşlı bilimsel tavrımızla birleştirebilmeliyiz.

Mahpusanede yatanlar! Hiçbir baskı bizi yıldırmasın! Neşemize ve yürekliliğimize ancak ölüm son verebilir! Moral çöküntüye düşersek, burjuvazi ve uşakları zayıflığımızı görmekten zevk duyacaktırlar. Onlara bu zevki tattırmayacağız. Oysa birgün sıra onlara da gelecek. O zaman onların yüreksizler gibi titrediklerini görebiz güleceğiz!

Biz Lenin'in çizdiği yolda kararlı adımlarla yürürsek, burjuvazi herşeye rağmen bozguna uğrayacaktır! "Haydi dostlarım, yüreklilik ve umut bizim güvencemizdir!"

F.M.

Turgutlu

Dev-Yol toplantısı

Değerli yoldaşlar, Viyana'da Dev-Yol Mahir'i ve 9 arkadaşını devrimcilerle yarasız bir biçimde anmadı.

Anma toplantısında altını çizebileceğimiz nokta, 12 Eylül faşist cuntasının işbaşı yapmasından sonra Dev-Yol'da ortaya çıkan yığınların, çözülmenin net bir biçimde kendini yansımasıydı. Konuşmacı, konuşması boyunca, ulusculuk ve pasifizm zehiri saçtı. "Burjuvazi, Atatürkçülüğü yaratıcı bir şekilde geliştiremiyor", "Burjuvazi çok zalim", "Mahirler Kızıldere'ye öteki yoldaşlarını kurtarmak için gittiler." Konuşma bu rotada tekrarlarla uzun sürdü.

SMC

Viyana

İŞÇİ MİZAHI

Halk muhasebe yapıyor

Değerli yoldaşlar, Oniki Eylül faşist darbesinden önce ekonomik ve toplumsal bunalım sürüyordu, bugün de sürüyor. Faşist cuntanın generalleri ve ekonomistleri bugüne kadar başvurdukları her çareye karşılık bu bunalımı çözemeler. Bu bunalımın kalıcı olduğu, faşist cuntanın bu nedenden kaynaklanan ve artan yığın hareketlerini önlemek için iş başına getirtildiği inkâr edilemeyecek bir gerçektir.

Faşist cuntanın amacı yığınlar içinde çoğunlukla fark edildi. Bu nedenle baskı alabildiğine artırılıyor. Devrimci örgütler dağıtılmaya çalışılıyor. Yakalanan her devrimci basında, radyo ve televizyonda faşist propagandaya konu oluyor. Faşist cunta her fırsatta gövde gösterisi yapıyor.

Bu durumda faşist cunta karşısında devrim için her Leninciye eskisinden çok daha fazla görev ve sorumluluk düşüyor; teşhir, propaganda ve kitlelerin güveni. Atılan her slogan, yapılan her teşhir ve propaganda devrim yolunda bir adım olacaktır.

Yaşasın Leninizm!

R.K.
Zonguldak

İnsanlar haksızlıklara karşı uyanık

Değerli yoldaşlar, Faşist cunta, demir yumruklar diye bahsettiği operasyonlarında umduğunu bulamadı. Dönekler çıktı ama bu beklenen birşeydi. Tutuklananların önemli bir kısmı da (özellikle işkencede konuşmayanlar) delil yetersizliğinden mahkum edilemiyorlar.

Örgütlenme ve propaganda gün geçtikçe değer kazanıyor. Halk genel bir suskunluk içerisinde. İnsanlar içten içe cuntanın yararlı mı, zararlı mı olduğunun muhasebesini yapıyorlar. Geçmiş dönemlerde halkın önüne hatalı, oportünistçe eylemler koyarlarsa şimdi hasattan elleri boş dönüyor.

İnsanlar haksızlıklara karşı hâlâ uyanık. Bir otobüs insan, yolu tıkayan bir mercedes sahibine toplu dayak çekebiliyor. Nüfus dairesinde 100 kişilik kuyruğun yanından geçen ve 15 dakikalık bir nüfus kağıdı çıkarma işini 3 dakikada yaptırın subaya dışlerini gıcırdatabiliyorlar. Vergilerden büyük ölçüde zarar gören küçük esnaf (toptancı, bakkal) ya da avukat gibi meslek sahipleri Kenan Evren'e hiç çekinmeden tüm küfürleri yağdırıyorlar. Ankara'daki 4,5 saatlik (bazen 6) elektrik kısıntısı ev kadınlarını çileden çıkartıyor. Günde en az 1 saat Kenan Evren seyretmekten bıkmış, hasta TV seyircileri, TV'lerini açıyorlar.

Faşistlerin gitmeleri için aralıksız ve özverili çalışmalıyız.

Tanklarla gelen, devrimle gitmelidir!

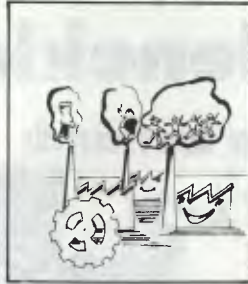
M.L.
Ankara

Proleter Marşı

Sınıfımız proleter
Savaşımız durmaz sürer
Sınıfsız topluma kadar
Savaşımız sürecektir,
Kenan Evren köpekleri
Sermayenin uşakları
Faşizmin döktükleri
Kanlar yerde kalmayacak,
Leninci parti birlikleri
İnlecek yer gökleri
İşçi ve emekçi güçleri
Kızıl bayrak sallayacak.

Fıkra:

Bataklığa gömülenler

İşçinin biri Radyo'yu dinliyordu. Radyo, önce cuntanın MHP'lileri yargılamasını övgüyle anlatır, "Devlet Başkanı" Evren'in Sovyetler Birliği'ne mesajını okur, Evren'i yeterince Atatürkçü olmadığı için "sert" bir biçimde eleştirir ve sözlerini şöyle bitirir:

"İşçi düşmanı *İşçinin Sesi*'nden kendinizi koruyun. Bunu öğrenmek için ciltler dolusu bilimsel kitap okumak gerekmez, Radyo'yu dinlemeniz yeterlidir"

İşçinin gözleri dalmıştı. Derken odaya birisi girdi. Giren "Ne diyorsun yoldaş?" diye sorunca, işçi birden bire kendine geldi ve "bataklığa gömülenleri seyrediyorum yoldaş" dedi.

N.T.

Provakasyona gelmeyen toplantı

Menşevikler, cuntanın halk sınıflarına karşı yönlendirdiği faşist saldırılara rağmen yığinsal bir toplantı yapmayı başarırlar.

"Yığınlarla bağları güçlendirmek" açısından "ileri" bir adım olan bu toplantıda, bir menşevik saatlerce süren konuşmasını şu sözlerle tamamlar:

"Türkiye işçi sınıfı deneyimli ve sezgisi güçlü bir sınıftır. Hazırlanan provakasyonları önceden sezen, işçi sınıfımız bu yıl 1 Mayıs'ı kutlamayacaktır. Amma; burjuvazi bütün çabasına rağmen 19 Mayıs'ın kutlanmasına engel olamayacaktır. Tıpkı 23 Nisan'ın kutlanmasına engel olmadığı gibi!

"Yaşasın 19 Mayıs!

"Haydi 19 Mayıs 1981'e!"

Korhan

Aldatılan Türk ordusu

"Çifte anahtar sistemi Türk ordusunu aldatmak için (!) hazırlanmış bir yutturmacadan başka birşey değildir. Sovyet tehlikesi yalanı altında Amerikan emperyalistlerinin, NATO elebaşlarının planı açıktır. Ülkemizi Orta-Doğu'da kendi hegemonyacı çıkarları adına kullanmak istiyorlar. Soruyoruz Amerika'nın çıkarı uğruna ölmek onur mu?" (abç)

TKP'nin Sesi 21 Nisan 1981

Hem de Atatürk'ün doğum yılında

"20 Nisan 1920 Ulusal Kurtuluş Savaşı içinde, ulusal çıkarları, halkın isteği doğrultusunda... (!) onun desteği ve katkısıyla savunmak amacıyla (!) ilk meclisin toplandığı gündür. Bu yıl, hem de Atatürk'ün 100. doğum yılında millet meclisinin kullanılmasına adanan bu bayram parlamentonun toptan kaldırıldığı bir ortamda kutlanacak."

Bizim Radyo, 21 Nisan 1981

Devrimci işçi sınıfı savaş günlerini yaşıyor!

1 Mayıs coşkuyla kutlandı

Dünya işçi sınıfının uluslararası sermayeye karşı birlik dayanışma ve savaş günü olan 1 Mayıs, bütün dünyada kutlandı. Türkiye'de işçi sınıfımız 1 Mayıs'ı faşist diktatörlük altında, illegal olarak kutladı. Avrupa'daki Türkiyeli işçiler buldukları ülkelerde çeşitli uluslardan işçilerle birlikte yürüyüşlere katıldılar. *İşçinin Sesi* de Köln, Hamburg, Mannheim, Nurnberg ve Londra'da yürüyüşlere örgütlü olarak katıldı. Ayrıca Londra'da geleneksel 1 Mayıs gecesi de yer aldı.

Yürüyüşler

Londra'daki yürüyüşe, her yıl olduğu gibi bu yıl da İTİB, İTÖF ve Londra İşçi Birliği militanca ve yığınsal katıldılar, tüm kortejin en kalabalık gurubunu oluşturdular. *İşçinin Sesi* sancağı kızıl flamlar arasında en önde taşındı.

Bu yıl İTİB, İşçi Partisi ve Sendikalar Birliği'yle birlikte İngiltere'de 1 Mayıs'ı örgütle-

yen komitede yer aldı. Yürüyüşün başında yaptığı konuşmada İşçi Partisi genel sekreteri, Türkiyeli devrimcilerle disiplinli ve yığınsal katılımları için teşekkür etti.

Yürüyüş boyunca "Faşizmi ininde geberteceğiz!", "Kürt halkına ayrılma hakkı" gibi Türkçe ve faşist cuntayı sergileyen İngilizce belgiler atıldı.

Almanya'daki Türkiyeli işçiler, Sendikalar Birliği DGB'nin düzenlediği yürüyüşlere katıldılar. Mannheim'daki yürüyüşte, Mannheim İşçiler Birliği, yabancı örgütler arasında en başarılı, en canlı ve en disiplinli gurup olarak dikkati çekti. Menşevikler 4-5 kişiyle yürüyüşe katıldılar.

Köln'deki yürüyüşte KTİDB yürüyüşe katılan en yığınsal ve en disiplinli yabancı örgüt idi. Yürüyüşte oportünizme karşı belgeler de atıldı. Menşevikler yürüyüşe 8 kişiyle başlayıp 14 kişiyle bitirdiler ve kimsenin duymadığı, bilmediği, "Köln İlericiler Birliği" adlı yeni bir örgütün flamasını açtılar.

Hamburg'daki yürüyüşte de HTİB yabancılar arasında en yığınsal en canlı ve disiplinli örgüt idi. HTİB ile Hamburg'daki KUK ve KOMKAR örgütleri eylem birliği oluşturarak, ortak belgeler saptadılar. Bu ortak belgelerin dışında HTİB'liler "Yaşasın TKP", "Devrimci silahımız *İşçinin Sesi*" gibi belgeler attular.

Nurnberg'de de *İşçinin Sesi* sempatizanları yürüyüşe disiplinli bir biçimde katıldılar. Yürüyüşte, Türkçe ve Almanca bir bildiri dağıttılar.

1 Mayıs gecesi

İTİB'in geleneksel olarak düzenlediği 1 Mayıs gecesi, 2 Mayıs'ta yapıldı. Cem Karaca'nın ve Britanyalı halk sanatçıları Leon Rosselson ve Frankie Armstrong'un katıldıkları gece, aynı zamanda bir anti-faşist dayanışma forumu niteliğindedir.

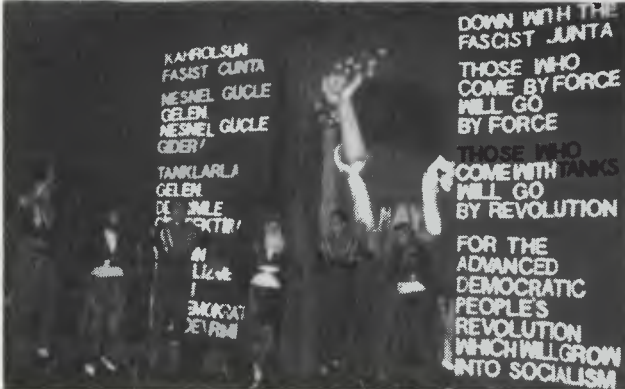
Gecenin açılışından sonra çeşitli demokratik örgütlerden gelen mesajlar okundu. Demokrasi için Birlik İngiltere Komitesi, İTİB'in kardeş örgütü İngiltere Etyopyalı İlericiler Birliği, İran Halk Fedainleri, Filistin'in Kurtuluşu için Demokratik Cephe ve Avrupa Kürt Öğrenci Birliği gönderdikleri mesajlarda Türkiye'deki faşist terörü lanetlediler ve dayanışmalarını dile getirdiler.

İTİB temsilcisinin konuşmasından sonra, Britanya Gazeteciler Sendikası başkan yardımcısı Jonathan Hammond bir konuşma yaptı. Konuşmada Türkiye'de sendikacılar ve devrimci-demokrat gazeteciler üzerindeki baskılara örnekler vererek, cuntanın faşistliğinden hiç kuşku olmadığını ve her türlü dayanışmayı göstereceklerini belirtti. Daha sonra İşçi Partisi milletvekili Ernie Roberts söz aldı ve konuşmasında faşist cuntayı lanetledi, anti-faşist güçlerle dayanışmasını dile getirdi. Ardından Şili Dayanışma Kampanyası temsilcisi

konuşmasında Şili'deki durumu anlattıktan sonra, Türkiye'deki faşist cuntanın baskılarına değindi ve Şilili-Türkiyeli anti-faşistlerin dayanışmayı ve eylem birliğini arttırmaları gerektiğini vurguladı.

Gecede, İTÖF folklor ekibinin ve Avrupa Kürt Öğrenci Birliği İngiltere şubesinin Kürt folklor ekibinin gösterileri oldu. Folklor gösterileri, Britanyalı sanatçıların halk türküleri ve Cem Karaca çoşkuyla karşılandı. Gecenin en sonunda, salondakilerin Cem Karaca'dan 1 Mayıs marşını istemeleri üzerine, Cem Karaca'nın da salondakilerin arasına katılmasıyla, ayakta, hep birlikte ve büyük bir çoşkuyla 1 Mayıs "devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkın bayramı" olarak bir kez daha noktalandı.

İTİB temsilcisinin konuşmasından:

İşçi sınıfının devrimci dayanışma günü 1 Mayıs, yaşayan sosyalizmin alanlarında da, en ağır baskı ve terörün hüküm sürdüğü kapitalist ülkelerde de kutlandı.

Geçtiğimiz yıllarda, yasal engellere rağmen, Türkiye kapitalist dünyanın en büyük 1 Mayıs gösterilerine tanık oldu. Bu yıl ise 1 Mayıs fabrikalarda, hapishanelerde... gizli olarak kutlanıyor.

Türkiye işçi sınıfı, yüzbinleri alanlarda toplayarak, İzmir ayaklanmasıyla ve dizi dizi barikat savaşlarıyla devrimci yeteneğini kanıtlamıştır. Bugün faşist cuntanın kanlı baskıları altında, geçmiş dönemin derslerini çıkarıyor, devrimci geleneklerini canlı tutarak güç topluyor ve faşist cuntayı devrimle devirmeye hazırlanıyor. Devrimci hareketi bastırmak için faşist cuntanın bugün döktüğü kan, yarının yeni ve daha güçlü devrimci dalgasının toprağını sulamaktan öteye geçemeyecektir.

Faşizmi ininde geberteceğiz!

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

1 Mayıs Dayanışma Gecesi Tertip Komitesi Başkanlığına,

Demokrasi İçin Birlik İngiltere Komitesi olarak 1 Mayıs Dayanışma Gecesi'ni kutlar, 12 Eylül darbesiyle iktidara gelen askeri faşist cuntanın gerçek yüzünü İngiltere kamuoyuna sergilemesine, faşizme karşı mücadelede, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde demokrasi güçlerinin ilkeli ve kalıcı eylem birliğinin gerçekleşmesine katkıda bulunacağı inancıyla dostça selamlarımızı iletiriz.

Ülkemiz karanlık bir dönemden geçiyor. Askeri faşist diktatörlük, halkımıza kan ağlatıyor. Cuntanın toplama kampları haline gelen hapishaneler ve kıslalar ağızlarına kadar işçi sınıfımızın militanları, demokrat ve yurtseverler ile dolu. Her geçen gün baskı ve terörün daha da arttığını, kitlelerin uzun yıllar süren mücadeleleri sonucunda elde ettiği demokratik mevzilerin adım adım ellerinden alındığını görüyoruz.

Amerikan emeryalizminin ülkemizi bir sıçrama tahtası olarak kullanmak istediği, askeri faşist diktatörlüğün ise, Amerikan emperyalizmi ile artık iyice bütünleştiği son derece kritik tarihi bir dönem geçiriyoruz.

Böyle bir ortamda, Türkiye'deki sınıf kardeşlerimiz yürekleri enternasyonal çoşkuyla dolu, ama fiziksel olarak, faşist askeri diktatörlüğün çizmesi altında 1 Mayıs'ı tezgah başlarında, maden ocaklarında, inşaat iskelelerinde kutlamak zorunda bırakıldı.

Cumhuriyetin başından beri "İşçi bayramı" olarak kutlanması yasaklanarak "bahar bayramı"na dönüştürülen 1 Mayıs, faşist cunta tarafından bahar bayramı olmaktan da çıkartılarak işgününe dönüştürüldü. Artı-değeri, daha da arttırmak için, toplu sözleşme ve grev haklarını askıya aldığı yetmiyormuş gibi, işçilerin tatil günlerini de çalmaya başlayan faşist cunta, Cumartesi'leri bile işgününe dönüştürmeyi planlıyor.

Bu koşullar altında, tüm yurseven, demokrat ve ilerici güçlerin eylem ve güçbirliğini sağlayarak, askeri faşist diktatörlüğün karşısına, birleşik örgütlü bir güç olarak, tek bir cephe halinde çıkmak ve kitleleri harekete geçirmek sorumluluğu ve görevi ile yükümlüüz. Bu görevin bilincinde olarak gecenizi dostça selâmlar, en içten başarı dilekelerimizi iletiriz.

Kahrolsun askeri faşist cunta!

Yaşasın demokrasi güçlerinin tek cephede eylem ve güç birliği!

Selâm, Türkiye'nin ve dünyanın aydınlık geleceğine!

Demokrasi İçin Birlik İngiltere Komitesi

Fransa'da seçim sonuçlarının gösterdikleri

Seyit Havran

Fransa'da 10 Mayıs'da yapılan başkanlık seçimini Sosyalist Parti'nin adayı Mitterand kazandı. Böylece 23 yıllık kesintisiz muhafazakâr yönetim sona erdi, sol bir yönetim işbaşına geldi.

Bu seçim sonuçları yalnızca Fransa açısından değil, Avrupa çapında büyük öneme sahiptir. Avrupa'da yığın psikolojisinin sola kaymakta olduğunun güçlü bir göstergesidir. Komünistler, bu sola kayan psikoloji ve onun doğurduğu sonuçlar karşısında üstlerine düşeni yapabilirlerse kuşkusuz Avrupa işçi hareketinin önünde yeni olanaklar açılır.

Biz bu yazıda Sosyalist Parti'nin seçim başarısını, FKP'yle ilişkili olarak ele alacağız.

FKP'nin ikinci turdaki desteği olmasaydı, Mitterand kazanamazdı. Bu olaya kendi içinde bakılırsa, FKP'ye hak vermek elde değildir. FKP'nin bu desteği, salt ikinci tur çerçevesinde doğrudur. Ancak bu desteğin, Lenin'in dediği gibi idam ipinin idamlığa verdiği destek türünden olup olmadığını anlamak için gelişmelere daha geniş bakmak gereklidir.

Bir kez, bu seçimlerin ilk turunda FKP, 1936'dan bu yana en düşük oyunu aldı. Parti, kendi üyelerine bile söz geçiremedi. FKP'nin birçok üye ve sempatanı, daha ilk turda Mitterand'a oy verdiler. Bununla bağlı olarak, FKP birinci turda hezimete uğradıktan sonra Mitterand'a destek vermiş oldu. Bu FKP'nin önceden aldığı bir karar da olsa, nesnel olarak yansımaları, zayıflık yüzünden destek verilmiş gibidir.

Bunlar turlara ilişkin belli veriler, gözlemlerdir. Ancak sorun bunlarla da bitmiyor. FKP'nin oylarındaki düşmenin, üyelerine bile söz geçirememiş olmasının vb. nedenleri, soruna daha da geniş bakmayı gerektiriyor.

FKP, FSP ve sol radikallerden oluşan, "Solun Birliği" adlı ortak cephenin son ortak eylemi olan 1977 yerel seçimlerinden sonra Yürükoğlu yoldaş şöyle yazmıştı:

"Proleter enternasyonalizmini, proleter diktatörlüğünü, 'devrimci süreçte işçi sınıfının politik partisi olan Komünist Partisi eliyle uyguladığı hegemonya' fikirlerini reddederek kazanılmış 'seçim' başarıları buz üstüne yazılmış yazılara benzer.

"İşçi sınıfının devrimci süreçte kendi partisi olan Komünist Partisi eliyle uyguladığı 'hegemonya'sını Komünist Partisi'ni silerek yalnızca 'işçi sınıfı', hegemonyayı silerek 'yönlendirme' ('işçi sınıfının yönlendirmesi') yapan görüş, politik yaşamda Komünist Partisi'ni giderek başka güçlerin peşine takmaktan başka sonuç vermez."

...
"Fransa'da sol cephe fikrinin ilk uygulanmaya geçtiği 1934 yılında Maurice Thorez'in yönetimindeki FKP, Fransız Sosyalist Partisi'nin beşte biri kadar ufaktı. Ama Thorez birlikte imzalamayı gene de başardı. Ve 3 yıl sonra, 1937'de KP tam 11 defa büyüyerek SP'nin 5 katına çıkmıştı.

"Bugünkü sol cephe ise pek bu örneğe benzemiyor. Ortak hükümet programının hazırlandığı 1972 yılında Sosyalist Parti, Komünist Partisi'nden çok daha küçüktü, hele işçi sınıfının iyice dışında, orta tabakalara çekilmişti. Aradan geçen 5 yıl içinde, SP'nin büyümesi KP'yi çok aştı ve bugün SP, KP'den daha büyüktür, daha çok oy alıyor." (İşçinin Sesi, sayı 66)

İşte sorunların kökü, Yürükoğlu yoldaşımızın daha 1977'de yazdığı gerçeklerdir. Proleter hegemonyasını reddeden FKP'nin seçim başarıları gerçekten buz üstüne yazılmış yazılar gibi erimekte, bu durum partiyi başka güçlerin peşine takmaktan başka sonuç vermemektedir.

SP'nin karşısında yığın desteği sürekli eridiği, cephe hep SP'den yana yonttuğu için, FKP, "Solun Birliği"ni 1977'de kendi eliyle bozdu. Ama gelişmeler bunun, sorunların kökünü değil, sonucunu gösteriyor. Sorunların kökü durduğu için özde değişen birşey olmadan aynı eğilim sürüyor. Yanlışı şu ya da bu biçimsel yapıda değil, özde, partinin ideoloji ve siyasetinde aramak gereklidir. Sosyalist Parti'nin son başarısında FKP'nin asıl önemli payı buradadır.

"İşçi sınıfının partisi eliyle uyguladığı hegemonya fikrini reddeden FKP, pratikte de hegemonya kuramaz duruma gelmiştir. Proleter hegemonyasını kurmanın yolu, ülkenin o günkü durumu için en ileriye savunmaktan, en gerçekçi istemleri ileri sürmekten ve bunları yaparak kendini tüm öteki güçlerden net olarak ayırdetmekten geçer. Oysa seçimler öncesinde FKP ile FSP arasındaki sınırlar iyice bulanıklaşmış durumdaydı.

FSP çoğu konuda FKP ile aynı düzeyde önermeler sahiptir. Bunun bir örneği millileştirmeler konusudur. SP'nin seçim platformunda tüm banka ve kredi kurumlarının millileştirmesi öngörülüyor. Bunun yanısıra uçak, savunma ve nükleer enerji ile 9 büyük şirketin de millileştirileceğini söylüyor. FKP'nin platformunda ise buna ek olarak ancak birkaç şirket daha öneriliyor. Aradaki fark büyük ölçüde nicelikselidir.

Fransız seçmenin gözünde KP ile SP arasındaki ayırım siliniyor. Bırakalım genel olarak seçmenleri, son seçimlerde azımsanmayacak sayıda parti üyesi ve sempatanın, partinin kararına uymayarak daha ilk turda SP'ye oy vermesi parti tabanı ve çevresinde bile iki parti arasındaki farkın bulanıklaştığını göstermektedir.

Seçim öncesinde bunu FKP de görmüş olsa ki belli farkla-

rını daha keskin öne çıkarmaya çalıştı. Ancak burada da bızce tersten bir farklılık sağladı. Göçmen işçiler konusunda oldukça kötü bir konuma düştü.

Göçmen işçiler konusunda çeşitli yönler içindedir. Biri, göçmen işçilerin sağcı belediyelerden kovulmasına karşı çıkmak, onların oturduğu dökük binaların yerine sosyal konutlar yapılması ve tüm belediyelerin yardımlarından yararlanabilmeleri yönünde istemlerdir. Ama bunların yanısıra bir de "işsizliği ağırlaştırmamak için yeni göçmen gelimini durdurmak gerekiyor" deniyor. Bunu, "yeni emekçileri işsizliğe atmamak için" dedikleri belirtiyor ama aynı mektupta bu insanların "kendi ülkelerinde iş olmaması nedeniyle" göç ettikleri söyleniyor (İşçinin Dostu, sayı 69, Georges Marchais'nin mektubundan).

O zaman sorun tüm işçileri kapitalizme karşı savaşmaktan, Fransız işçileri dışardan geleceklere karşı savunmaya kayıyor. Yani göçmen işçiler konusundaki tutum, onların haklarını korumakla onlara karşı olmayı birlikte içeriyor ve bu yüzden de kötü bir konum oluyor.

SP'nin FKP'ye yakınlığının bir de FKP'nin taşıdığı büyük ağırlıkla ilişkisi vardır. Bu ağırlık SP'yi Avrupa'nın başka hiçbir sosyal-demokrat partisinden cesaret edemeyeceği kadar sol konuşturuyor. Ama KP'nin bu ağırlığı nitelik olarak beslenmedikçe, ters sonuç doğuruyor. SP, KP'nin sulandırılmış konumlarını kendine malederek, onun yığın desteğini kemiriyor.

Sosyalist Parti'nin ne nedenle olursa olsun sol konumları aynı zamanda Fransa'daki seçim sonuçlarının önemini belirliyor. Komünistlerin devrimci savaşımı için elverişli bir ortam geliştiriyor. Ana soru, komünist partilerinin bu ortamı doğru bir siyasetle değerlendirip değerlendiremeyecekleridir.

9 Mayıs 1945'de faşizmin yıkıntıları üzerine kızıl bayrak dikildi!

SBKP'nin öncülüğünde ve Stalin'in üstün başkomutanlığı altında Kızılordu'nun ve tüm Sovyet halkının yıllar süren kahraman savaşıyla Nazi faşizmi 9 Mayıs 1945'de çökertildi. Şanlı Ekim Devrimi'yle devrimci yeteneğini, kararlılığını ve özverisini dünyaya göstermiş olan Sovyet işçi sınıfı ve halkı, bu gerçeği, Büyük Vatandaş Savaşı'yla bir kez daha kanıtladı. 22 milyon şehit pahasına 9 Mayıs'ta kazandığı büyük zaferi, unutulmaz bir yıldönümü olarak ilerici insanlığa armağan etti.

Her yıl kutlanan bu yıldönümü bu yıl da dünyanın birçok yerinde kutlandı. Londra'da Büyük Zafer'in 36. yıldönümü, Britanya Sovyet Dostluk Derneği'nin geleneksel olarak düzenlediği bir geceyle kutlandı. Ancak bu yılki gece son otuz yıldan beri yapılan en kalabalık kutlama oldu. Bu, yalnızca gece açısından değil, Avrupa'daki genel siyasal ortam açısından da önemli bir göstergedir.

Britanya Sovyet Dostluk Derneği'nin geceyi örgütleme komitesinde bu yıl Sovyetler Birliği ile Kültürel İlişkiler Derneği, Britanya Macar Dostluk, Sovyetler Birliği'nin

Büyük zaferden sonra Kızıl Meydan'da yapılan tarihsel törende Nazi sancakları Lenin mozaesi önüne atılıyor.

haftalık İngilizce yayın organı *Sovyet Weekly*, İşçilerin Müzik Derneği ve İTİB'de yer aldı.

Gece Sovyetler Birliği'nin Britanya'daki askeri ateşesinin Britanya Sovyet Dostluk Derneği adına bir yoldaşın editörü olan yoldaşın ve Britanyalı bir belediye başkanının konuşmalarıyla açıldı. Konuşmalardan ve saygı duruşundan

sonra, folklor gösterileri ve konser yapıldı. Folklor gösterilerinde Sovyet Balalayka Gurubu, Gürcistan Cumhuriyet Folklor Gurubu ve İTİB folklor ekibi yer aldı. Öte yandan, Macar ve Balkan orkestraları, Şili muzik gurubu ve ünlü İngiliz kompozitor Alan Bush konser verdiler.

Gecenin ilk folklor gösterisini yapmak üzere İTİB folk-

lör ekibini sahneye çağıran spiker, İTİB'i Britanya-Sovyet Dostluk Derneği'nin en aktif, en disiplinli, her yıl kutlamalar için en iyi çalışan üyesi ve vazgeçilmez dostu olarak tanıttı. Gecede halkımızın ve işçi sınıfımızın Sovyetler Birliği'yle dostluğunu ve proleter enternasyonalist dayanışması böylece canlı bir biçimde dile getirildi.

Sosyal-d mokrasi faşist cuntanın yırtıklarını yamıyor

Yalçın Çağlayan, Soma

Geçen yedi aylık dönemde faşist diktatörlük bir yandan baskı ve şiddetle işçi sınıfının, emekçi halkın üzerine gitti, öte yandan her türlü aracı kullanarak ideolojik saldırıya hız verdi. Evren'in Manisa mitingi de bu saldırıların parçasıydı.

Evet, Manisa'da yığınlar Evren'i dinlemek için alanı doldurdu. Biz burada yığınların psikolojisini somutta gözlemek olanağını bulduk. Halk akın akın alana gidiyordu ama hiçbir canlılık yoktu. Gerek yol boyunca, gerekse alanda Evren'i tek tük kişi zoraki alkışladı. Yine de böyle bir "kalabalık" çelişki değil mi diye sorulabilir. Bunun çeşitli yönleri vardır.

İlki çok somut, basit bir olgudur. Dar gelirli halk yığınları çoluk çocukla bedava eğlenmeye, televizyona çıkan bir adamın kendisini seyretmeye gidiyordu. Geçinebilmek için en az 40.000TL olması gerekirken, cuntanın demirşemsiyesi altında 10.000 TL olarak saptanan asgari ücretle halkımız "adalara, modalara" gidecek değildi ya! Ayrıca cuntabaşı Evren, finans-kapitalin yığınları zorla ve daha çok çalıştırma planının parçası olarak birçok resmi bayramı kaldırdığını açıklayınca, artık Evren bayramını kaçırmak olmazdı!

Manisa'da sosyal demokratların yönetimindeki Köy-Koop, iki flama ile Evren'i kıştırdı. Manisa'ya girerken "hoş geldiniz" yazarak, alanda da alkışlayarak Evren'i yüceltti. İşte, işin öteki yönü de budur. Faşist diktatörlüğün yolunu adım adım düşeyen CHP, sosyal demokrasi, şimdi de yığınlarda Evren'e güven yaratma işlevini görüyor.

Evren konuşmasında çok ilkel bir anti-komünizm örneği verdi. İşi, Tevetoğlu mu, Darendelioglu mu bir gerici nin kitabından "komünistle-

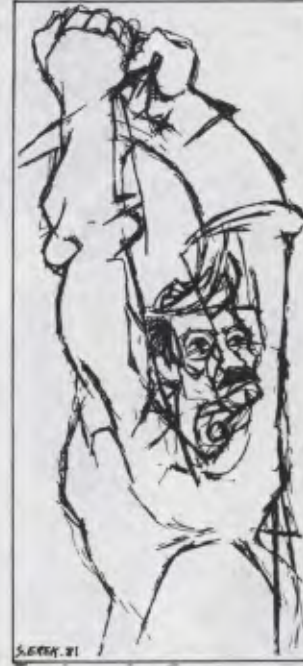
rin 18 emri"ni aktaracak kadar ayağa düşürdü. Buna öfkelenen bir sosyal demokrat izleyici, Manisa valisine sitem etti. Paşayı böyle konuşuran, güya Manisa valisiymiş! Sosyal demokrat, "neden hep komünizme saldırdı da sağa hiç dokunmadı bile" diye içlendi.

Evren'in ilkel anti-komünizmine basındaki "modern" anti-komünistlerimizden sosyal demokrat Altan Öymen de alınmış ve "eleştiri" getiriyor. "Eleştiri" faşist cuntaya yağ çekmekle, "gittikleri yolda başarılı olmasını" istemekle başlıyor. Özünde, Öymen, komünistlere bu tür ilkelce çatmanın komünistleri daha da güçlendireceğinden endişelerini dile getiriyor. Görünüşte ise anti-komünizm karşıtı gibi konuşuyor, bizi "destekliyor". Her ne kadar, liberallerin, sosyal demokratların desteğini ilke olarak reddetmezsek de, ideolojimiz "ipin idam mahkumuna verdiği tür desteği" reddeder. Bu tür desteğin adresi menşeviklerdir.

Cumhuriyet'teki çağdaş sağcıımız Uğur Mumcu ise, Evren'in ele geçirildiğini açıkladığı silahların sayısını ve milyarlarca varan değerini bir daha iştittikten sonra, Türkiye'yi iç savaştan "kurtarmış" olmanın zevkini onunla paylaşıyor. Doğrusu Mumcu kendi açısından haklıdır. Evren silahlar için "umduğumuzdan da çok, bir orduyu donatacak kadar çok" diyor. Buna bir de ele geçiremedikleri yüzbinlerce silahı eklersek, bunjuvazinin şimdilik, geçici olarak atlattığı tehlikeyi anlarız. Ortaya çıkıyor ki devrim ordusunu bu geçici yenilgiye götüren, sayısal ve teknik sorunlar değil, kurmaylıktaki eksiklik olmuş!

Faşist Evren Manisa konuşmasında bir de "işkenceye şiddetle karşı olduğunu"(!) vurguladı. Bunun üzerine Cumhuriyet'te Mustafa Emekçi ve Arayış'ta sosyal demokrat şef Ecevit, Evren'i

övdüler. Faşist cuntayı sorumluluktan arındırıp, suçu yalnızca polis örgütüne attılar. (Buna rağmen Ecevit'in Arayış'ı cuntanın "bağımsız" mahkemesince toplattırılmaktan kurtulamadı!) Oysa, bugün her karakolun işkence evi olduğunu Evren bilir, Ecevit de onun bildiğini bilir. Yaptıkları düpedüz işbölümüdür. Evren işkence yoktur diyor,

Ecevit vardır diyor ama Evren'in yoktur demesini, onun suça ortak olmadığını kanıtı (!) gibi halka yutturmaya kalkıyor.

Evren konuşmasında kadın-erkek eşitliğini de savundu. Demogoglar herşeyi savunur, ama yaşam da onların demagojilerini deler geçer. Daha Evren sözünü bitirirken, bir kadın yanındaki arkadaşına şöyle diyordu: "Kadın-erkek eşitliği varsa, son çıkan vergi indiriminden neden yarım milyon kadın evli diye erkeklere göre yarı yarıya faydalandı?"

Yine aynı konuşmasında Evren, bir devrimci demokrat akımın broşüründen ciddi ciddi pasajlar okudu ve okuduklarını halkın önünde "çürütme" çalıştı. Okuduğu broşür proleter ideolojisine

dayalı değildi. Evren, çürütme çabasıyla bile, halkın önünde doğaldır ki İşçinin Sesi'ni okumazdı. Ama bu bir yana, Evren'in broşürlerden pasajlar okuyarak çürütme gereksinimi duyması, devrimci güçlerin halk arasında ne denli kök salmış olduğunun başlıbaşına göstergesidir.

Biz, TKP'nin erleri, illegal çekirdeğimizi sınıksız pekiştirdiğimiz, bu çekirdekle her türlü legal olanaktan yararlanarak ve illegal yollardan yığınlarla bağları koruyup geliştirdiğimiz ölçüde, burjuvazinin korkulu rüyalarının gerçeğe dönüşmesini sağlar, ülkemizi bu kara dönemden aydınlığa çıkarırız.

Menşevikler ülkenin karantlığı içinde, CHP'yle birlikte faşist cunta kuyrukçuluğu yapıyorlar. Bunu yaparkenki anlayışlarını yansıtmak açısından somut bir örnek vereyim.

Faşist darbeden sonra, 8-10 kişilik bir mesleki sohbet sırasında "bilinçli" bir menşevik şöyle dedi: "Bizim işyerinde arkadaşlar hep sohbet ederler, bu arada siyaset de bol bol konuşulur. Doğal kaynaklarımızın, petrolün devletleştirilmesinden, toprak reformundan konuşulur. Sonra söylenecek şey bulamazlar çünkü bu sorunlar teknik bilgi ister. Devletleştirmeler, reformlar bugün artık teknik bir konudur." Bu sözler, faşist cuntanın halkımızın köleliğini bürokratik olarak düzenleyecek olan her türlü "reformuna", menşeviklerimizin verdiği desteği, ya da faşist cuntayla neden teknik düzeyde "tartışma" yürüttüklerini göstermesi açısından ibret vericidir. Ülkenin önemli siyasal sorunlarına bu "teknik" yaklaşım, iğrenç bir burjuva siyasetidir.

Bırakalım menşevikler burjuvaziyle "teknik" alışverişlerini sürdürsünler. Biz burjuva ideolojisine karşı ideolojik savaşı yükselttik. İşçi sınıfımız bu savaşın gölgesinde yeni devrimci kabarma için güç toplamaktadır.

Bütün ülkelerin
proleterleri birlesin!1 Mayıs'da gelenek ve
gelecek bizimledir!Karkerin hemu
velatan vekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Vol 8. Sayı: 158-159
19 Mayıs 1981

ÇEK - AL

Gericilik dönemi üzerine Lenin

Hatice Dağlı-Cemile Çakmak

II. Konferansımız toplandı ve faşist darbe ardından gelen yeni dönemi, bu dönemde partimizin görevlerini saptadı. Konferans bunu yaparken, Marksist-Leninist teori ve dünya işçi hareketinin deneyleri ışığında ülke koşullarını değerlendirdi.

Bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu döneme ilişkin teori, önemli ölçüde Rusya işçi hareketinin deneyimiyle içindedir. Başka bir deyişle, gericilik dönemine ilişkin genel mantığı, büyük ölçüde Lenin'in Rusya'nın 1907-1912 yılları için söylediklerinden süzmek gereklidir.

Burada Rusya ile Türkiye'nin koşulları arasındaki farklılığı da vurgulamak gereklidir. Sorun, Lenin'in Rusya için dediklerini aynen alıp Türkiye'ye uygulamak değil, önce genel mantığı süzüp, bunun ışığında Türkiye'yi değerlendirmektir. Örneğin Rusya'daki gerici güçlerle, bugün Türkiye'deki gerici güçler farklıdır. Ama ülkenin gelişmesi önündeki engellerin gericilik eliyle ve onun çıkarlarına uygun yoldan kaldırılmaya çalışılması her iki ülke için de geçerlidir. Başka bir deyişle, Lenin'in dediklerinin Rusya'nın somutuna özgü yönlerinden çok, genel yönlerinden yararlanmak zorunludur.

Bu yazıda biz bunu yapmaya çalışacağız. Ayrıca gericilik döneminin ancak bazı yanlarına değinebileceğiz, görevleri ise ikinci bir yazıya bırakacağız. Son olarak, şunu vurgulayalım ki, bu yazıda değinilecek konuların, birçok ülkede Lenin'den sonra yaşanan deneylerin dersleriyle de zenginleştirilmesi gereklidir ve bu ayrı bir araştırma konusudur.

1. Rusya'da sorunlar ve çözüm yolları

Ondokuzuncu yüzyılda Rusya'da kapitalizm hızla geliyordu. Özellikle kırsal alanlarda oldukça köklü ve yaygın olan feodal yapının çözülmesi ise yavaşti. Tarımdaki feodal kalıntılar ve bu temele dayanan Çarlık, ülkenin gelişmesi önünde ana engeldi. Feodal kalıntılar ve otokrazi ile kapitalist üretim güçlerinin gelişmesinin gereksinimleri arasında büyük bir çelişki doğdu.

Bu temelde, Rusya 19. yüzyılın sonlarında hareketlenmeye başladı. 1901'de Rusya'da devrimci durum doğ-

du ve 1905-1907 devrimine yol açtı. Ancak devrim yenildi. 3 Haziran 1907'de bir darbeyle karşı-devrim egemenliğini kurmaya başladı. Lenin, 1908-1910 yıllarını karşı-devrimin egemenlik yılları olarak niteliyor.

Bir ülkede devrimci duruma, devrime temel olan sorunlar aynı zamanda devrime ulaşamamış bir devrimci durumun, ya da yenilgiye uğramış bir devrimin ardından gelecek dönemin niteliğini belirlemede de önemli rol oynar. Sorunlar egemen sınıfın manevra olanakları açısından çok derin değilse, egemen sınıf belli adımlar atarak devrimci durumu eritebilir ya da kısa bir karşı-devrim döneminden sonra sorunları yatıştırabilir. Bu durumda ülke barışçıl bir döneme girer. Sorunlar çok derinse, ülke, egemen sınıf ya da sınıfların bir yandan baskı uygularken, öte yandan bu sorunları gidermeye çalışacakları gericilik dönemine girer.

Rusya'da sorunlar çok derindi. Bu sorunlar ülkenin gelişmesi önünde duruyordu ve kim olursa olsun bunları gidermek zorundaydı. Devrim zafere ulaşsaydı, bu sorunları emekçilerden yana giderecekti. Karşı-devrim başarılı oldu ve kendi açısından sorunları gidermeye çalıştı. Toprak ağalarının çıkarlarını kollayarak kapitalistleşmelerini sağlamak ve otokraziyi burjuva monarşiye dönüştürmek için çabaladı.

Bu konuda Lenin şöyle diyor:

"Eski Rus köyünün çok terelleri zor yoluyla, devrimci yoldan parçalanmadan Rusya'da gelişme olamaz. Savaşım — bu savaşıma katılanların çoğu anlamasa da — yalnızca bu şiddetin toprak ağaları monarşisinin köylülere karşı mı, yoksa köylü cumhuriyetinin toprak ağalarına karşı şiddeti mi olacağı konusunda yürüyor. Her iki durumda da, Rusya'da, başka türden değil, bir burjuva tarım devrimi kaçınılmazdır. Ancak birinci durumda bu devrim yavaş ve eziyet verici, ikinci durumda ise kolay, yaygın ve rahat olacaktır" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.15, s.270).

Lenin, Rusya'da burjuva toprak devrimi kaçınılmazdır diyor, ama devrim ile karşı-devrimin bunu gerçekleştirmeye yollarını ayırdediyor. Burada akla şu soru geliyor: Gericilik dönemi diyoruz

ama bu ülkenin geleceği anlamını taşıyor. Öyleyse neden gericilik deniyor?

2. Neden gericilik dönemi deniyor?

Lenin gericilik döneminde yalnızca ilerleme olabileceğini söylemekle kalmıyor, hatta bu ilerlemenin devrimci yollardan gerçekleşebileceğini bile belirtiyor:

"Karşı-devrim hükümeti... Stolipin sorunu doğru kavradı: eski toprak sahipliği sistemi parçalanmazsa Rusya ekonomik olarak gelişemez. *Stolipin ve toprak ağaları cesaretle devrimci yolu seçtiler* (abç). Eski düzeni acımasızca parçalarken, köylü yığınlarını tümünden toprak ağalarının ve kulakların insafına bıraktılar" (Lenin, c.13, s.457).

Görüldüğü gibi, Lenin, toprak ağalarının, yani Rusya'nın gelişmesi önünde engel olan feodal kalıntıların sözcülerinin, başka bir deyişle gericiliğin ta kendisinin devrimci yolu seçtiğinden söz ediyor. Demek ki gericilik döneminde sorun ilerleme mi, gerileme mi değil, kimin eliyle, kime karşı, nasıl bir ilerleme sorunudur. Ülkenin gelişmesine engel olan gerici güçlerin, bu durumu değiştirmenin faturasını emekçi yığınlara ödeterek sağladıkları bir ilerleme söz konusu olduğu için, bu döneme gericilik dönemi diyoruz. Gericilik, kendi yarattığı sorunları, emekçi yığınlara yüklenerek gidermeye çalışıyor.

Peki, giderebilir mi? Bunun teorik olasılığını yadsımak, Marksizm-Leninizmin bilimsel yanışımına temelden ters düşer. Somut koşulları değerlendiren, büyük bir olasılıkla başaramayacaktır demek başka birşeydir, başarma olasılığını tümünden yadsımak başka birşeydir.

Rusya'da Menşevikler, mutlaka otokraziyle burjuvazinin çıkarları çatışacaktır, bu yüzden teorik olarak da Stolipin başarılı olamaz diyorlar. Bu mantıkla, çıkar çatışmasını çabuklaştırmak için, Stolipin döneminde yapılan reformları destekliyorlar.

Oysa Bolşevikler, gericiliğin başarıya ulaşabilme olasılığını kesinlikle reddetmiyorlar. Lenin, Menşeviklerin dediklerini Marksizmi vulgarlaştırmak olarak

niteliyor (Lenin, c.13, s.142). Ama aynı zamanda Bolşevikler, hükümeti desteklemiyorlar, devrim propagandasını sürdürüyorlar. Bu önümüze bir soru daha çıkarıyor: Gericilik döneminde ilerleme olabildiğine ve bu yoldan ülkenin sorunlarının giderilebilme olasılığı da varolduğuna göre, komünistler bu dönemdeki ilerlemeye neden destek vermiyorlar?

3. İlerleme varsa neden buna destek verilmiyor?

Lenin, daha 1899 yılında şöyle diyor: "...Marksizmin temel fikirleri açısından, toplumsal gelişmenin çıkarları, proletaryanın çıkarlarından daha yüksektedir" (Lenin, c.4, s.236).

Öte yandan, gericilik döneminde ilerleme olduğu halde, Bolşevikler bunu desteklemiyorlar. Neden olduğunu yine Lenin en güzel anlatıyor. Tarımla ilişkin olarak şöyle diyor:

"Stolipin programını alalım. Bu, yeminli bir biçimde toprak ağalarının programıdır. Ama ekonomik anlamda gerici olduğu, yani kapitalizmin gelişmesini dışladığı ya da dışlamak, tarımın burjuva evrimini önlemek istediği söylenebilir mi? Hiç de söylenemez... Onun kapitalist evrim çizgisini izlediğinden, bu evrimi hızlandırdığından ve ileriye ittiğinden, köylülüğün mülksüzleştirilmesini, köy komününün parçalanmasını ve köylü burjuvazisinin oluşmasını çabuklaştırdığından kuşku duyulamaz. Hiç kuşkusuz, bu yasa bilimsel-ekonomik anlamda ilerlidir.

"Ama bu, Sosyal Demokratlar (Komünistler—İ.S.) onu 'desteklemelidirler' mi demektir? Değildir. Yalnızca vulgar Marksizm o yoldan mantık yürütebilir. Plehanov ve Menşevikler, eski düzene karşı savaşımında burjuvaziye desteklemeliyiz diye şarkı söylerken, bağırırken, yalvarırken ve duyurular yaparken, ısrarla vulgar Marksizm tohumları ekiyorlar. Hayır. Üretim güçlerinin gelişmesini (toplumsal ilerlemenin bu en yüksek ölçütünü) hızlandırmak için toprak ağası türü burjuva evrimini değil, köylü türü burjuva evrimini desteklemeliyiz. Birincisi, bağımlılık ve serflik (burjuva çizgilerde yeniden biçimlendirilip) olabildiğince saklanması, üretim güçlerinin en az hızlı gelişmesi... demektir. Bu, geniş köylü yığınları ve dolayısıyla proletarya için de, sonsuz ölçüde daha büyük sıkıntı ve çile, sömürü ve baskı demektir. İkinci tür ise, üretim güçlerinin en hızlı gelişmesi ve köylü yığınları için (meta üretimi altında) olabilen en iyi varlık koşulları demektir. Rus burjuva devriminde Sosyal-Demokrasinin (Komünizmin—İ.S.) taktiklerini, oportünistlerin sandığı gibi liberal burjuvaziye destek vermek görevi değil, savaşan köylülüğü destekleme görevi belirliyor" (Lenin, c.13, s.243-244).

Rus Menşevikleri de, gerçekte onların bile siliş bir kopyesi olan bizim menşevikler gibi "toplumsal ilerlemeci"ymişler. Toplumsal ilerleme adına Marksizmi vulgarize etmişler ve işin garibi böyle yaparak toplumsal ilerlemenin gerçek çıkarlarını da savunmamışlar. Nasıl olduğuna bakmadan, her türlü toplumsal ilerlemeye destek vererek, aynı zamanda daha yavaş ve yığınlar için daha sıkıntılı yola destek vermişler. Rus Menşevikleri böyle yaparak Marksizmi vulgarize etmişlerse bizim menşevikler tarihten ders almayarak Marksizme düpedüz ihanet ediyorlar.

4. Gericilik döneminde devrim geçerli en iyi çözümdür

Lenin şöyle diyor:

"Varolan siyasal temelde ve varolan güçler dengesinde 'reformlar' yolu, yığınların koşullarını iyileştirmek, ya da özgürlüğü genişletmek değil, yığınların özgürlüksüzlüğünü ve köleliğini bürokratik olarak düzene koymak anlamına gelir. Örneğin, ... Stolipin'in tarım reformları böyledir. Kapitalizme yolu temizlemede ilericiydi ama bu hiçbir Sosyal-Demokratın (Komünistin—İ.S.) desteklemeye kalkışamayacağı türden ilerlemeydi" (Lenin, c.13, s.142).

Bu nedenle Bolşevikler Stolipin reformlarına destek vermediler. Ama, yalnızca bu reformların radikal biçimde yaşama geçirilmesini eleştirmekle kalmalara da karşı çıktılar. Örneğin, Stolipin tarımda toprak ağalarının çıkarına ama radikal olan önlemler alınca, yalnızca buna karşı konuşmakla yetinenler için Lenin şöyle diyor:

"Liberaller ve küçük burjuva demokratları, ... devrimci olmakla suçladıkları hükümetin köy komünlerini yıkması üzerine şimdi büyük bir feryat yükseltiyorlar. Rus devriminde burjuva liberalerin iki arada bir derede konumu hiçbir zaman bu kadar net ortaya çıkmamıştı. Hayır, baylar, eskinin temellerinin yıkılması yüzünden sızlanmak sorunları yamamaz. Devrimin üç yılı uyuşma ve uzlaşma ilüzyonlarını yıkmıştır. Sorun açıktır. Ya cesurca köylü devrimine çağrı... Ya da köy komününe... saldırı karşısında boşuna sızlanma, siyasal ve ideolojik beceriksizlik.

"Seçiminizi yapın... Proletarya seçimini yapmıştır ve Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi şimdi her zamankinden daha kesin olarak, proletaryayla bağlaşıklık içinde köylü ayaklanması belgisinin Stolipin'in Rusya'yı 'yeniden canlandırma' yöntemini başımızdan savmanın tek olanaklı aracı olduğunu yığınlar arasında anlatacak, propaganda edecek, yaya caktır.

"Bu yöntem gerçekleştirilemez demeyeceğiz... ama bunun ancak azınlığın çoğunluk üstünde on yıllarca süren

sonsuz şiddet eylemleriyle ve ilerici köylülüğün yığınsal kıyımıyla uygulanabileceğini söyleyeceğiz. Kendimizi Stolipin'in devrimci projelerini yamamaya ya da onları daha iyileştirmeye, onların etkilerini zayıflatmaya ve bu gibi şeylere adanmayacağız. Biz yığınlar arasında... ajitasyonumuzu yoğunlaştırarak tepki göstereceğiz" (Lenin, c.13, s.457-458).

Görüldüğü gibi Bolşevikler, Stolipin'in projelerine destek vermiyorlar ama ondan çok daha iyisini, hızlısını, yararlısını savunuyorlar. Hem Stolipin'in projelerine karşı konuşup, hem de daha iyisini önermeyenlere ise karşı çıkıyorlar. Yine bu konuda Lenin şöyle diyor:

"Kadetler kırsal yaşamımızın 'yılanmış' temellerinin şiddet yoluyla parçalanmasına ağlayıp sızlarken, gerici zirklaklar oluyorlar. Eski Rus kırının temellerini şiddetle, devrimci bir biçimde parçalamadan Rusya'da hiç gelişme olamaz" (Lenin, c.15, s.270).

Yani, hem uygulanan radikal önlemlere karşı çıkmak, hem de onlardan daha gerçekçi öneri yapmamak, gericilikten de gerici bir konuma düşmek oluyor. Ve Kadetler, ne köylü yığınları üzerindeki etkinliklerinden, ne de toprak ağaları ve Çarlıkla uzlaşmaktan vazgeçtikleri için, orta yolculuk yaparken *yer yer* gericilikten daha gerici bir konuma düşüyorlar.

Oysa Bolşevikler, Stolipin'in reformlarına destek vermezken, ondan daha hızlı ve yığınlar için çok daha yararlı bir toplumsal ilerleme yolunu savunuyorlar. Ve kuşkusuz bunu da sırf devrimci görünmek için değil, önerdikleri yol varolan koşullarda geçerli olduğu için yapıyorlar. Gericilik döneminde taktiklerinin ana çerçevesi değişmediği için böyle yapıyorlar. Öyleyse taktikleri neden değişmiyor ve ne zaman değişir?

5. Komünistlerin taktik çizgisi gericilik döneminde neden değişmiyor?

Bunun en kısa yanıtı şudur: Gericilik döneminde ülkede siyasal koşullar değişiyor ama köklü toplumsal-ekonomik sorunlar duruyor. Zaten, bu sorunlar çok köklü olduğu ve devrim başarılı olmadığı için ülke böyle bir döneme giriyor. Köklü sorunlar bir çırpıda giderilemeyeceğine göre, komünistlerin taktiği de bir çırpıda değişmiyor. O köklü sorunlar durduğu sürece, komünistlere düşen de aynı devrimci çözümü göstermektir.

Lenin, Bolşeviklerin taktik çizgisinin değişmediğini vurgularken, "tarihin ve geniş yığınların nesnel durumunun Rus devrimi önüne koyduğu görevler değişmemiştir" diyor (Lenin, c.13, s.120). "Siyasal gruplaşmaları içinde sınıfların karşılıklı ilişkileri aynı..." diyor (Lenin, c.15, s.349).

Lenin, ana düşmanı yine otokrazi olarak koyuyor. Ancak, zaman geçtikçe Stolipin'in tarım siyasetinin otokraziyi burjuva monarşiye doğru dönüştürdüğünü söylüyor (Lenin, c.15, s.349).

Üçüncü Duma'daki yapıya ilişkin yazısında Lenin, her otokratik ya da yarı-otokratik rejimde olduğu gibi, bizde de gerçekte iki hükümet vardır diyor. Biri resmi, ötekisi resmî olmayan hükümet. Resmi olmayan hükümetteki durumu yansıtmaya açısından Lenin, Üçüncü Duma'daki güçler dengesine bakıyor. Burada iki çoğunluktan söz ediyor. Biri, Kara Yüz — Oktobristler çoğunluğu, ötekisi Oktobristler-Kadetler çoğunluğu diyor. Her iki çoğunluğun da karşı-devrimci olduğunu söylüyor (Lenin, c.13, s.124-127).

Burada önemli bir anlayış yatıyor. Çok küçük bir azınlığa dayalı, yani otokratik rejimlerde, salt baskının değil, çeşitli öbekleşmeler arasında manevranın da zorunlu olduğu fikri Lenin'de vardır. Lenin, baş düşmanı otokrazi olarak koyuyor ama iktidarı blokunu, resmi olmayan hükümeti, ya da başka yerlerde belirttiği gibi "Çar hazretlerinin muhalefeti" olan güçleri gözden kaçırmıyor.

"Hükümet kendini durumun hakimi addediyor. Öyle görünüyor ki liberal burjuvazi de bunu veri sayıyor. Bu koşullarda, anlaşma, en iğrenç ve hain uzlaşmanın damgasını taşımak, daha doğrusu, en açık ton bir demokratik rengi olan tüm liberal konumların teslimini içermek zorundadır" (Lenin, c.13, s.127).

Gericiilik döneminde Kadetlerin iktidar blokunda yer almaları, otokrazinin manevra aracı olan karşı-devrimci bloklardan birinde olmaları ve gericiilik karşısında tüm liberal konumlarını teslim etmeleri nedeniyle, Lenin, karşı-devrimcilerin aralarındaki çelişkilerden yararlanmayı reddetmiyor ama şöyle diyor: "...Sosyal-Demokrasi (Komünizm—İ.S.) demokratik ve devrimci amaçlar için yalnızca hükümete, Kara Yüzlere ve Oktobristlere değil, Kadetlere karşı da inatçı bir savaşım yürütmelidir" (Lenin, c.13, s.129).

Lenin, devrim sırasında olduğu gibi köylülüğün yine işçi sınıfının bağlaştığı olduğunu söylüyor (Lenin, c.15, s.379).

Yani, öz olarak Lenin birçok yazısında devrimin nesnel görevlerinin durduğunu ve sınıfların karşılıklı yeraltının değişmediğini, dolayısıyla taktik çizginin de değişmediğini belirtiyor. Ancak, bu çizgi, "savaşım yöntemleri ve araçlarında, yeni koşulları dikkate almalıdır" diyor (Lenin, c.15, s.351).

6. Taktik çizgi ne zaman değişir?

Bu sorunun kısa yanıtı şöyledir: Taktik çizgi, gericiilik başarılı olduğu, ülkenin o

gün için gelişmesini durduran köklü sorunları giderdiği zaman değişir. Lenin, Rusya için gericiiliğin başarılı olma ölçütlerini ve olursa bunun taktikler açısından sonucunu çok güzel anlatıyor:

"Stolipin'in tarım siyasetinin tüm başarısı olanaklı mıdır, olanaklıysa ne anlama gelir? Eğer koşullar Stolipin için olağanüstü elverişli gelişirse, olanaklıdır. Ve bu burjuva Rusya'da, tüm topraklarda, hem toprak ağalarınınkinde, hem de köylülerinde özel mülkiyetin *sonul* (proleter devrimine kadar) pekişmesi anlamında tarım sorununun 'çözümü' demek olur. Bu, Prusya tipinden bir 'çözüm' olur. Bu da Rusya'nın kapitalist gelişmesini kesinlikle garanti eder ama Junker'e uzun yıllar otorite tanıyan, proletarya ve köylülük için, 'tarım sorununun' nesnel olarak *olanaklı* ve yine kapitalist öteki 'çözümünden' bin kat daha çileli bir gelişme olur.

"...Nesnel olarak, Rusya için kapitalist tarımsal gelişmenin *başka bir* yolu olanaklıdır...

"... Stolipin'in siyasetinin başarısı, açlıktan ölmeyi ve köylerinden kovulmayı reddeden köylü yığınlarının uzun yıllar şiddetle bastırılmasını ve kıyımını içerir. Tarihde böyle bir siyasetin *başarısının* örnekleri vardır. Böyle bir siyasetin Rusya'da başarısı 'olanaksızdır' demek boş ve sersemce demokratik gevezelik olur. Olanaklıdır! Ama bizim işimiz, böyle bir başarının nasıl bir fiyata kazanılabileceğini halkın net olarak görmesini sağlamak ve bir başka, daha kısa ve daha hızlı yoldan, köylü devrimi *yoluyla* kapitalist tarımsal gelişme için tüm gücümüzle savaşmaktır... Devrimin üç yılı bize ve tüm halka, yalnızca bunun için savaşmak gerektiğini değil, nasıl savaşmak gerektiğini de öğretti. Menşeviklerin, Kadetleri destekleme siyasetine hiçbir 'yaklaşım yöntemi', devrimin bu derslerini işçilerin bilincinden silemez.

"Yığınların savaşımına rağmen, Stolipin'in siyaseti Prusya yolunun başarısı için yeterince uzun süre dayanabilirse ne olur? O zaman Rusya'da tarım sistemi tamamen burjuva olacaktır, ..., tarım kapitalistleşecektir ve tarımsal sorununun kapitalizm altında hiçbir 'çözümü' artık olanaklı olmayacaktır. O zaman kendilerine karşı dürüst olan Marksistler, düpedüz ve açıkça, tüm 'tarım programlarını' hepten hurdalar arasına atacaklar ve yığınlara şöyle diyecekler: 'İşçiler Rusya'ya Junker değil de Amerikan kapitalizmini verebilmek için ellerinden geleni yapmışlardır. Şimdi işçiler sizi proletaryanın toplumsal devrimine katılmaya çağırıyorlar, çünkü tarım sorunu bir kez Stolipin ruhuyla 'çözülükten' sonra, köylü yığınlarının ekonomik yaşam koşullarında ciddi bir değişiklik yapabilecek *başka bir devrim olamaz*' " (Lenin, c.15, s.42-45).

Gericiilik başarıya ulaşırsa komünistlerin taktiğinin değişeceğini Lenin yine şöyle vurguluyor: "Stolipin'in tarım siyaseti, çok uzun bir süre korunursa, kırdaki tüm toprak ilişkilerini temelli ve katıksız burjuva çizgide yeniden inşa ederse, bizi burjuva toplumunda herhangi bir tarım programı fikrinden vazgeçmeye zorlayabilir" (Lenin, c.15, s.270).

Görüyoruz ki, *bir kez* Lenin, gericiiliğin başarısı olanaklıdır ama sorun bunun ne pahasına gerçekleşebileceğini göstermektedir diyor. *İkincisi*, bir başka daha kısa daha iyi yol da nesnel olarak olanaklı olduğu için yığınları o yolda savaşa çağırıyor. *Üçüncüsü*, yine de Stolipin'in yolu başarılı olursa, yani Rusya açısından tarımın kapitalist gelişmesi genelinde tamamlandığı zaman, taktik çizginin değişeceğini, tarım programı diye birşeyin kalmayacağını söylüyor.

Lenin gericiiliğin başarısının olanaklı olduğunu açıkça söylüyor. Ama, gericiiliğin yolunun engelbeli olduğu da Lenin'in tüm söylediklerinden çıkıyor. Bu güçlükleri değerlendirerek Lenin, gericiilik başarılı olamayacaktır diyor.

7. Gericiiliğin 'başarısı' ve 'başansızlığı'

3 Haziran darbesinin hemen birkaç ay ardından Lenin, "seçim sonuçları yalnızca bizim, *Rusya'nın varolan bunalımından barışçıl bir yoldan çıkmayacağına* ilişkin kesin inancımızı doğruladı" diyor (Lenin, c.13, s.127).

Yine aynı sıralarda Lenin şöyle diyor: "Sosyal-Demokrasi (Komünizm—İ.S.), demokratik savaşım kaçınılmaz olarak yeni bir güçle patladığı zaman, Kadet Partisi denen liberal kariyeristler çetesinin yine demokratik safları bölmemesini ve arada uyumsuzluk yaymamasını sağlayacaktır" (Lenin, c.13, s.122).

Lenin, önceki bölümlerde gördüğümüz gibi, bir yandan gericiiliğin başarısı olanaklıdır diyor, öte yandan da, yukarıdaki gibi, Rusya'nın varolan bunalımından devrimle çıkacağına *kesin inandıran*, demokratik savaşımın *kaçınılmaz olarak* yeniden patlamasından söz ediyor. Başka bir deyişle, gericiiliğin başarısının olanaklı olduğunu kabul ediyor ama çeşitli nedenlerden başarılı olamayacağını düşünüyor.

Bu nedenlerin en başında, ülkede devrimle çözülebilir sorunların varlığını sürdürmesi gelmektedir. Gericiilik bu sorunları kendi açısından çözmeye çalışırken, komünistler de aynı sorunların devrimci çözüm için savaşım yürüteceklerdir. Bu durumda, komünistler üstlerine düşeni yaparlarsa, devrimci savaşımın yeniden patlaması kaçınılmaz olur.

Lenin, çeşitli yazılarında Rusya'nın o günkü koşullarına ilişkin birçok neden daha sıralıyor. Ama bizim burada

vurgulamak istediğimiz belli bir genel mantuksal yaklaşım vardır: Gericiliğin "başarısızlığı", varolan köklü sorunlar temelinde devrimci savaşımları yeniden ve daha güçlü patlatacağı gibi, "başarısı"na giden yol da devrimci savaşımın patlama olasılığını içinde taşır.

Gericilik dönemi, ülkede yapısal, köklü sorunlar varsa yaşanan bir dönemdir. *Bir kez*, bu sorunların giderilmesi bir çırpıda olamaz. *İkincisi*, bu dönemde küçük bir azınlık yığınların çıkarlarına ters bir yönde köklü sorunları gidermeye çalışıyor. Bu azınlık en radikal biçimde sorunların üzerine gitse bile, sorunların gericilik eliyle giderilmesi tarihin akışına ters, doğası gereği uzun bir yoldur. Bunlarla bağlı olarak *üçüncüsü*, gericiliğin uygulayacağı "çözüm"ün kendisi, belki sorunların daha tam bilincine varmamış geniş yığınlar için ve hem de uzun süre başlıbaşına sorundur, bazı sorunları giderirken yeni sorunlar yaratır ve bundan önce savaşımında geri kalmış yığınları bile uyandırıcı etki yapar.

Bu uyanışı yakalamak savaşımı yükseltmede can alıcı önem taşıdığı için Lenin bu dönemde "nabız yoklayıcı ajitasyon", "kamuyu yoklaması biçiminde ajitasyon" diye vurguluyor. Biz bu yazıda görevlere girmediğimiz için buna şimdi değinmeyeceğiz. Yukarıda söylenenlere dönersek, bu konuda Lenin şöyle diyor:

"Stolipin kırdaki eski düzeni ne yaparak yeniden biçimlendirmek istiyor? Köylülerin tam yıkımını hızlandırmak, topraklı mülkleri korumak, önemsiz bir avuç zengin köylünün çiftlik kurmalarına ve köy komününün olabildiğince çok toprağına el koymalarına yardım etmek istiyor. Hükümet köylü yığınlarının buna karşı olduğunu anladı ve zengin köylüler arasında bağlaşıklar bulmaya çalışıyor.

"Bir kere Stolipin'in kendisi, hükümetin önerdiği 'reformu' yaşama geçirmek için 'yirmi yıl asayiş' gerektiğini söylemişti. 'Asayiş' ile, köylülerin boyun eğmesini, şiddete karşı hiçbir savaşım olmamasını kast ediyor. Oysa, kırsal şeflerin ve öteki yetkililerin uyguladığı şiddet, adım başı şiddet, *onlarca milyona* karşı şiddet olmadan — bu milyonların en küçük bir bağımsızlık belirtisini bastırmadan Stolipin 'reformu' yaşama geçirilemez. Stolipin, bırakalım yirmi yılı, üç yıl bile 'asayiş' getiremedi, ve de getiremeyecektir..." (Lenin, c.16, s.360).

Onlarca milyon köylüye, yirmi yıl boyunca uygulanacak şiddetle yaşama geçirilecek "reform", gericilik eliyle sorunları giderecekmiş! İşte sorunlar ne denli derinse, gericiliğin "başarı" yolu da, bu örnekte yansıdığı gibi, o denli açmazlıdır.

Öte yandan gericilik bazı sorunları "başarıyla" giderirken yeni sorunlar

alevlendirir: "Şimdi ve önümüzdeki yıllarda Stolipin'in 'başarısı' köylülük içinde savaşımı söndürmekten çok, *zorunlu olarak* alevlendirecektir, çünkü 'amaç', yani arı bir burjuva köylü ekonomisinin sonul ve tam güçlendirilmesi, ancak uzun, çok uzun bir yoldan elde edilebilir. Stolipin'in hemen önümüzdeki yıllardaki 'başarısı'nın olsa olsa en iyi sonucu, bilinçli karşı-devrimci bir Oktobrist köylü tabakası doğurmak olacaktır, ama tam da durumu iyi azınlığın siyasal olarak bilinçli ve birleşik bir güce dönüştürmesidir ki, böyle bir azınlığa karşı demokratik yığınların siyasal bilincinin ve birliğinin gelişmesine kaçınılmaz olarak büyük bir ivme kazandırır" (Lenin, c.15, s.271).

Böylece gericilik, kaş yapayım derken ve "başarıyla" bunu yaparken, göz çıkartabilir. Bu nedenle Lenin, Stolipin'in tarım siyasetinin, eğer koşullar *olağanüstü elverişli* gelişirse olanaklı olduğunu söylüyor (Lenin, c.15, s.42).

8. Sonuç

Başta da belirttiğimiz gibi, sorun Lenin'in dediklerini, ya da bir ülkenin deneylerini olduğu gibi aktarmak değil, bunlardan genel mantığı sürebilmektir. Bu açıdan bazı sonuçları Türkiye'yle karşılaştırmalı olarak özetleyebiliriz.

Rusya derin sorunlarla karşı karşıyaydı. Barışçıl reformist gelişme olanaksızdı. Ya devrim, ya karşı-devrim bu sorunları gidermek durumundaydı. Devrim ve karşı-devrimin yolları apayrıydı. İkisi de şiddete başvuracaktı çünkü ülkede sorunlar şiddet olmadan çözülemezdi, ama onları kökünden ayıran kimin kime karşı şiddet uygulayacağıydı. Karşı-devrim üstün geldi.

Rusya'daki sorunların somut olarak neler, karşı-devrimci güçlerin kimler olduğunu bir yana bırakırsak, bu anlayış tümüyle Türkiye için de geçerlidir. Konferans kararlarında belirtildiği gibi, Türkiye'de de şiddetin ebelik edeceği bir dönem nesnel zorunluluktan ama sorun bunun kimin kime karşı şiddeti olacağıydı.

Rusya'da liberaller, hem Stolipin'in reformlarını yaşama geçirirken uyguladığı polis yöntemlerine karşı sızlanıyorlar, hem de devrime karşı çıkıyorlar. Böylece zaman zaman gericilikten daha gerici bir konuma düşüyorlar. Bolşevikler ise, devrimi savunuyorlar.

Bugün Türkiye'de de yalnızca baskı ve işkence karşısında sızlanmak, ama devrime yanaşmamak yeterli değildir. Komünistler faşist cuntanın baskı ve terörüne karşı çıkarken, halk devrimi yolunu, ülke için en yararlı yolu gösteriyorlar.

Rusya'da gericilik döneminde, bilimsel-ekonomik anlamda ilerleme olduğu, üstelik gericiliğin sorunları giderebilmesi olanaklı olduğu halde Bolşevikler, bu

tür bir ilerlemeye destek vermediler. Daha hızlı, yığınlar için daha yararlı ve nesnel olarak olanaklı olan demokratik devrimin propagandasını sürdürdüler. Menşevikler ise toprak ağaları ve Çarlığa karşı burjuvaziye desteklemek gerekir diye, toplumsal ilerleme adına, yapılan burjuva özlü reformlara destek verdiler.

Aynı genel yaklaşım Türkiye'de de komünistler devrim propagandasını yoğun sürdürürlerken, menşevikler, anti-komünizmin tüm yükünü tek tek generallere yükleyip, Atatürkçülüğe sarılıp, akıllarınca cuntayı ilerletmeye çalışıyorlar. "Toplumsal ilerlemecilik" yapıyorlar. Ayrım gözetmeden her tür ilerlemeye destek vererek, onlar da Rus Menşevikleri gibi, toplumsal ilerlemenin gerçek çıkarlarına ihanet etmiş oluyorlar.

Rusya'da gericilik döneminde Bolşeviklerin taktik çizgisi değişmiyor, çünkü sorunlar ve sınıfların karşılıklı yeralmi değişmiyor. İşçi sınıfına ve küçük burjuvaziye, özellikle köylülüğe karşı Kadetler gericilik döneminde de ana düşman otokrasinin iktidar bloku içinde yer alıyorlar.

Konferans kararlarımızda belirtildiği gibi partimizin de aynı genel nedenlerden taktik çizgisi değişmiyor. Sınıfların bugünkü karşılıklı yeralmi içinde tekel dışı burjuvazi, işçi sınıfı ve küçük burjuva yığınları, özellikle de Kürt halkına karşı faşizmin iktidar bloku içinde yer alıyor.

Rusya'da, Lenin, gericiliğin başarı ve başarısızlık olasılığını tartışırken, başarı olanağını kabul ediyor ama inancı ve değerlendirmesi başarısız olacağı yönündedir. Bunun nedenleri arasında çok önemli bir yaklaşımdır. Gericilik başarısız devrimci savaşım yeniden patlak vereceği gibi, başarıya giden yoldaysa da devrimci savaşımın yine patlak verme olasılığı vardır. Gericilik, uzun sürede, geniş bir çoğunluk üzerinde baskıyla ve bazı sorunları çözerken yenilerini yaratarak "başarıya" ilerleyebilir.

Bunun gibi, Türkiye'de de faşist cunta geniş kesimlerden hep almak ve uzun süre yalnızca almak durumundadır. Cunta büyük mülkiyeti güçlendirme çabasıyla küçük burjuvaziye karşı öyle bir yoksullaştırma kampanyası yürütmektedir ki, "başarıya" giden yolu isyan tohumlarıyla döşenmektedir.

Ülkede sorunlar ne denli derinse, gericiliğin başarısızlığı o denli daha fazla olanaklı ve "başarıya" giden yolu da o denli açmazlıdır. Rusya ve Türkiye arasındaki somut tüm farklılıklara karşın, bu ortak bir noktadır. Bu nedenle partimiz, Rusya'nın yalnızca gericilik döneminden değil, tüm devrim deneyiminden çıkardığı dersleri, ülkemiz gerçekleriyle birleştiriyor ve Türkiye'nin tarihsel yazgısı devrimdir diyor.

Oportünistler Atatürkçülüğe sarılmakla ihanet zincirlerini tamamladılar

İlyas Ateşcioğlu, Viyana

“Burjuva ideolojisi, kapitalizmin kalıcılığını, burjuva toplum düzeninin mutlaklığını propaganda eden dünya görüşüdür. İşlevi yığınların bilincini burjuvazinin çıkarları doğrultusunda biçimlendirmek ve böylece burjuvazinin siyasal egemenliğini sürdürmesini sağlamaktır. Burjuva ideolojisi bu ülkenin tarihsel gelişimi içinde somut kimliğe bürünür. Türk burjuvazisi için bu kimlik Kemalcilik-Atatürkçülük olmuştur. (II. Konferans Kararları).

Faşist cuntanın uygulamalarından birisi, devrimci durum koşullarında çürümeye başlayan Atatürkçülüğü, yığınların bilincinde yeniden diriltmek, yaygınlaştırmak, ve etkin kılmaktır. Bunun için Atatürkçülüğe can havliyle sarılmaktadır.

Faşist cuntanın Atatürkçülüğe sarılması çok doğaldır, ama cuntaya cunta demenin ötesine geçemeyen oportünistler, Atatürkçülüğe sarılmakla ihanet zincirlerini tamamlamışlardır. Girdikleri bataklıktan çıkacak halleri artık kalmamıştır.

“... Komünistler Atatürk'ü ulusal kurtuluş savaşının bir önderi olarak gördüler. Onun önderliğinde verilen ulusal kurtuluş savaşı sonucunda emperyalistler topraklarımızdan sökülüp atılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştur ve ulusal kurtuluş savaşında bize tek yardım elini uzatan Sovyetler Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti arasında temellerini *Atatürk ve Lenin'in attığı dostluk ilişkileri* kurulmuştur. Evren Atatürk'ü yorumlarken ve dönemi belirirken *bu dostluklardan hiç söz etmemiştir*. Oysa ki bu dostluk güçlü Türkiye Cumhuriyeti'nin ekonomik açıdan

emperyalizmden bağımsız olabilmesinin temellerini oluşturmuştur...” (7 Ocak, *Bizim Radyo*, bkz, *İşçinin Sesi*, s. 153-154).

Oportünistler bataklığın ortasından Atatürkçülüğü savunmakta özgürdüler! Faşist cuntayı ilerletmeye çalışmakta da özgürdüler. Ama biz komünistler, TKP menşevik yönetiminin Lenin-Atatürk “dostluğu(!)” gibi masallarla işçi sınıfını zehirlemesine, büyük Lenin'i kirletmesine kesinlikle izin vermeyeceğiz.

Lenin şöyle diyor: “Bu ülkelerde (Çin, İran, Türkiye) burjuva demokratik hareketler ya yeni başlamıştır, ya da bu hareketlerin aşacakları daha uzun bir yol vardır. Sosyalistler, yalnızca sömürgele- rin ödünsüz olarak derhal ve kayıtsız şartsız kurtuluşunu

karşı başlayan savaşta da tavrı bu olmuştur. Yapılan yardımlar bu amaçla yapılmıştır. Lenin-Atatürk dostluğu yoktur. Olamaz da. Çünkü Lenin komünisttir, M. Kemal ise burjuvadır.

Komünistler ilkeseldir: “Kemalci hareketin Kurtuluş Savaşı'nda gördüğü işlevle Kemalciliği ortaya çıkaran ... tarihsel gelişme süreci ve Cumhuriyet sonrası birçok uygulama mutlaka birlikte alınmalıdır. Bunun tersi bir tutum Kemalci hareketin ulusal olarak belirli bir tarihsel anda gördüğü sınırlı, ilerici işlevi mutlaklaştırmayı ve bunu günümüze dek uzatmayı beraberinde getirir. Bu tutum partimizi yıllardır Kemalciliğin sol kanadı olarak çürüten likidatör oportünistlerin burjuva kuyrukçusu tutumu olur.

istemekle kalmamalıdır. (...) Onlar bu ülkelerdeki ulusal kurtuluşu amaçlayan burjuva-demokratik hareketlerdeki daha devrimci olan öğeleri en kararlı bir biçimde desteklemeli, bu öğelerin kendilerini ezen emperyalist devletlere karşı ayaklanışına (eğer böyle bir şey varsa, devrimci savaşına) yardımcı olmalıdır.” (Lenin, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı*, s. 149)

Lenin'in tavrı budur. Daha sonra emperyalist işgalciler

kadronun bilinçli cinayeti olduğu halde oportünistlerin M. Kemal'i bu cinayetten ayrı tutmaları ve cinayetin sorumluluğunu 'Kazım Karabekir gibi gerici paşalara' maletmeleri partimizin tarihine, ölümlerimize, komünistlere karşı ihanettir. (II. Konferans)

Oportünizm ilkesizdir. Atatürkçülük hayranlığı, burjuvazi ile sınıfsal işbirliği yapma istemlerinden kaynaklanıyor. Şefik Hüsnü Değmer de, M. Suphi ve 14 yoldaşımız Kemalci kadrolar tarafından katledildikten kısa bir süre sonra bile ısrarla Kemalci burjuvazinin gerici yüzünü reddetti. Kemalci burjuvaziyi kayıtsız şartsız destekledi” (S. Sakalı, *Kürt Sorunu*,) Şimdiki oportünistler de aynı yolun yolcusudurlar. Üstelik hayali bir dostluk yaratarak Lenin'i kalkan olarak kullanmaya kalkıyorlar. Leninizm burjuva ideolojisine ve onun kuyrukçuluğuna dost değil bal-yozdur.

“Kemalciğe, Atatürkçülüğe karşı yoğun ideolojik savaş verilmeden yürütülecek 'cuntaya karşı savaşım' reformist bir savaşım olmaktan öteye geçemez.

“Bugün faşist cuntaya karşı tutarlı bir ideolojik savaş örgütlemek gerekiyor. Bu savaşın doğru yürütülmesi, vurulacak ana hedefi şaşırma- mak, fakat hem oportünizme, hem sosyal demokrasiye karşı can alıcı önem taşıyan ideolojik savaşı da bir an olsun boşlamamak anlamına gelecektir. İşte bugün burjuva ideolojisine karşı savaş, Kemalciliğe-Atatürkçülüğe karşı savaş olarak böyle bir önem kazanmıştır.”

(...)

“... Atatürk-Lenin dostluğu gibi sınıfsal özden yoksun yakıştırmalara dayanmak affedilmez bir bilinç bulandırıcıdır.” (II. Konferans).

Kemalci ideolojinin, şöven, sömürgeci ve anti-Sovyet özü- nü bir bütün olarak ele almak yerine Kemalci kadroları keyfi olarak bölmek ve bu sınırlı ilerici işlevi M. Kemal'e gerici özü de Kemalcilikten bir “sapma” olan öteki kadrolara maletmek bu oportünist anlayışın sonucudur.

“Türkiye Komünist Partisi'nin ilk lideri M. Suphi yoldaşın ve öteki 14 yoldaşımızın katli başta M. Kemal olmak üzere tüm Kemalci

Lenin - devrimin dersleri

İçinde bulunduğumuz dönemde, geçmiş devrimci savaşımın deneylerinden ders çıkarmanın önemini hep vurguluyoruz. Lenin'in aşağıdaki yazısı (Toplu Yapıtlar, c. 16, s. 296-304) 1905 devriminin derslerini içeriyor ve Bolşeviklerin çıkardıkları popüler bir gazetede basılmıştır. Bizim için yazı, hem çıkarılan dersler, hem de geniş yığınlara bunların anlatım biçimi açısından öğreticidir.

Rusya işçi sınıfının, 1905 Ekimi'nde, çarlık otokrasisine ilk güçlü darbeyi vurmasından bu yana beş yıl geçti. O büyük günlerde, proletarya, milyonlarca emekçiyi sömürrenlere karşı savaşa kaldırdı. İşçilerin onyıllardır "yüksek görevliler"den boşuna beledikleri iyileşmeleri, proletarya o yılın birkaç ayı içinde kazandı. Proletarya, bütün Rusya halkı için, kısa bir zaman için bile olsa, o güne dek Rusya'nın hiç görmediği basın, toplantı ve dernek kurma özgürlüklerini kazandı.

Fakat, çarlık rejimi alaşağı edilmediği için proletaryanın bu büyük zaferlerinin yalnızca yarım zaferler olduğu açığa çıktı. Aralık ayaklanması yenilgiyle sonuçlandı ve işçi sınıfının saldırısı zayıfladıkça, yığınların savaşımı düştükçe, çarlık otokrasisi işçi sınıfının kazanımlarını tek tek geri almaya başladı. 1906'da işçi grevleri, köylülerin ve askerlerin patlamaları 1905'de olduğundan çok daha zayıftı ama yine de hâlâ çok büyüktü. Birinci Duma sırasında halkın militanlığı yeniden tırmanmaya başlamıştı ki çar Birinci Duma'yı dağıttı, ama seçim yasasını birden değiştirmeye cesaret edemedi. 1907'de işçilerin savaşımı daha da zayıfladı ve çar, İkinci Duma'yı dağıtarak bir darbe tezgahladı. (3 Haziran 1907)...

Devrimin hem zaferleri, hem yenilgileri Rus halkına bazı büyük tarihsel dersler öğretti. 1905'in beşinci yıldönümünü kutlarken, bu derslerin özünü anlamaya çalışalım.

Yalnızca yığınların devrimci savaşımının, işçilerin yaşamında ve devletin yönetiminde kaydadeğer ilerlemeler sağlayabileceği, birinci ve ana derstir. Ne eğitim görmüş kişilerin işçilere duyduğu 'sempati', ne de, ne kadar

kahramanca olursa olsun teröristlerin tekil savaşımı çarlık otorasisini ve kapitalistlerin gücünü baltalayacak birşey yapamadı. Bu ancak, işçilerin kendi savaşımıyla, ancak milyonların birleşik savaşımıyla elde edilebilir ve ne zaman ki

Onu yok etmek gerekir. Çarlık rejimi yok edilinceye kadar, çardan kazanılan ödünler hiçbir zaman kalıcı olmayacaktır.

Devrimci saldırı dalgası yükselirken çar ödünler verdi. Dalga alçalırken ise hepsini

lığı ve çarlık rejiminin devrilmemiş olması karşılığında ödedikleri fiyattır. 1905 yılı, daha sonra ilk iki Duma ve onların da dağıtılması, halka çok çok şey öğretti, herşeyden önce siyasal istemler için ortak savaşım vermeyi öğretti. Halk, ilk önce, siyasal yaşama gözlerini ilk açtığı anda otokrasiden ödünler istedi: Çarın bir Duma toplaması, eski bakanların yerine yenilerini ataması, genel oy hakkı 'bağışlaması' istendi. Fakat otokrasi, böyle ödünler kabul edemedi ve etmedi. Otokrasi bu ödün istemlerine süngülerle karşılık verdi. Bunun üzerine halk otokratik rejime karşı savaşmak gerektiğinin farkına varmaya başladı. Diyebiliriz ki, şimdi bu anlayış Stolipin ve gerici asillerin Dumasınca köylülerin kafasına daha da şiddetle sokuluyordur...

Çarlık otokrasisi de devrimden ders çıkardı. Köylülerin çara olan inancına bel bağlayamayacağını gördü. Şimdi Kara-Yüz toprakçıları ve Oktobrist sanayicilerle bağlaşıklık oluşturarak gücünü pekiştiriyor. Artık çarlık otokrasisini devirmek, devrimci yığınsal savaşımın 1905'de olduğundan çok daha güçlü saldırısını gerektirecektir.

Böyle daha güçlü bir saldırı olanaklı mıdır? Bu sorunun yanıtı bizi devrimin üçüncü ve ana dersine getiriyor. Bu ders, Rus halkının çeşitli sınıflarının nasıl davrandıklarını görmüş olmamızı kapsıyor. 1905 öncesinde, birçokları, tüm halkın özgürlük için aynı özlemi duyduğunu ve aynı özgürlüğü istediğini düşünüyordu. En azından büyük çoğunluk, Rus halkının değişik sınıflarının özgürlük savaşımına ilişkin değişik görüşleri olduğunu ve aynı özgürlük için çabalamadıklarını, net

bu savaşım zayıflamaya başladı, hemen işçiler kazanmış oldukları haklardan yoksun bırakılmaya başladılar. Rus devrimi, işçilerin enternasyonal marşında dile getirilen duyguları doğruladı:

"Tanrı, paşa, bey, ağa sultan

Nasıl bizleri kurtarır
Bizi tek kurtaracak olan
Kendi kollarımızdır".

İkinci ders şudur ki, çarın iktidarını zayıflatmak ve sınırlandırmak yeterli değildir.

geri aldı. Ancak demokratik bir cumhuriyetin kazanılması, çarlık rejiminin alaşağı edilmesi, erkin halkın eline geçmesi, Rusya'yı yönetenlerin şiddetinden ve zulmünden, Kara-Yüz-Oktobrist Duma'dan, toprakçıların ve onların uşaklarının kırsal kesim üzerinde uyguladıkları despotik egemenlikten kurtarabilir. Eğer devrimden sonra işçilerin ve köylülerin sıkıntıları daha da çekilmesi güç bir duruma geldiyse, bu, devrimin zayıf-

olarak anlamıyordu. Devrim sisi dağıttı. 1905'in sonunda, ardından Birinci ve İkinci Dumalar sırasında da Rus toplumunun tüm sınıfları açıkça ortalağa çıktılar. Kendilerini eylemde gösterdiler, gerçek hırslarını, ne için ve ne kadar güçle, inatla ve coşkuyula savaşılabileceklerini yansıttılar.

Fabrika işçileri, endüstri proletaryası, otokrasiye karşı en kararlı ve ardıcıl savaşımları yürüttü. Proletarya Dokuz Ocak'la ve yığınsal grevlerle devrimi başlattı. Aralık 1905'de proletarya, ... silahlı ayaklanmayla bu savaşımları doruğuna ulaştırdı. 1905'de greve çıkan işçilerin sayısı üç milyon kadardı (ve demiryolu işçilerini, posta çalışanlarını vb. de katarsak belki de dört milyonu bulmuştur), 1906'da bir milyon, 1907'de dörtte üç milyondur. Dünya, böyle yüksek perdede bir grev hareketi daha görmemişti. Rus proletaryası, devrimci bunalım olgunlaştığı zaman işçi yığınlarında ne bilinmez güçlerin olduğunu gösterdi...

(...)

Militanlıkta Rusya işçi sınıfı Rus halkının tüm öteki sınıflarının önündeydi. İşçilerin yaşam koşullarının kendisi, onları savaşıma yetenekli yapar ve savaşıma iter. Sermaye işçileri büyük yığınlar halinde büyük şehirlere toplar, onları birleştirir ve onlara birlik içinde hareket etmeyi öğretir. Her adımda işçiler ana düşmanlarıyla — kapitalist sınıfla — yüz yüze gelirler. Bu düşmana karşı koyarken işçiler sosyalist olurlar, tüm toplumun tamamen yeniden inşasının gerekliliğini anlamaya başlarlar...

Devrim sırasında köylüler de toprak ağalarına ve hükümete karşı eyleme geçtiler ama onların savaşımları çok daha zayıftı. Hesaplandı ki, köylülerin kuşkusuz çok küçük bir azınlığı, büyük olasılıkla en fazla beşte biri ya da dörtte biri katılmışken, fabrika işçilerinin çoğunluğu (yaklaşık beşte üçü) devrimci savaşımında, grevlerde safını aldı. Köylüler daha az inatçı, daha dağınık, daha düşük bir siyasal anlayışla ve zaman zaman hâlâ Babamız Çar'ın cömertliğine umut bağlayarak

döğüştiler. Doğrusu 1905 ve 1906'da köylüler çara ve toprak sahiplerine yalnızca biraz korku saldılar. Oysa onları korkutmak yeterli değildir. Onlar yokedilmelidirler, onların hükümeti — çarlık hükümeti — yeryüzünden silinmelidir. Şimdi Stolipin ve Karayüzlerin, toprak ağalarının Duma'sı, zengin köylülerin saflarından, çarın ve Karayüzlerin bağlaştığı olacak, yeni toprak sahibi çiftçiler yaratmaya çalışıyorlar. Fakat Çar ve Duma, köylü yığını yıkma uğratmak için zengin köylülere ne kadar yardım ederse, köylü yığını siyasal olarak o kadar daha bilinç-

rak sahiplerine karşı savaşa kendilerini daha kararlı ve daha cesurca katacaklardır.

Burjuva liberalleri, yani liberal toprak ağaları, endüstriciler, avukatlar, profesörler vb., de devrimde yer aldılar. Bunlar 'halkın özgürlüğü' partisini (Anayasal-Demokratlar ya da Kadetler) oluştururlar. Halka birçok şey söylediler ve gazetelerinde özgürlük hakkında çok gürültü yaptılar. Birinci ve İkinci Duma'larda çoğunluktaydılar. İşçilerin ve köylülerin devrimci savaşımını lanetleyerek, "barışçıl yollardan" özgürlük kazanacaklarına söz verdiler. Köylüler ve birçok köylü tem-

sında barışı sağlamaya, "kavgacı" işçileri "pasifleştirmeye" söz verip durdular.

1905 Aralık ayaklanmasıyla devrim, çarla meydan savaşı noktasına geldiği zaman liberaller, bütün olarak, halkın özgürlüğüne aşağılık bir biçimde ihanet ettiler ve savaşımından çekildiler. Çarlık otokrasisi, liberallerin halkın özgürlüğüne bu ihanetinden yararlandı, büyük ölçüde liberallere inanan köylülerin cehaletinden yararlandı ve ayaklanan işçileri zandı. Ve proletarya yenildiği zaman, ne Dumalar, ne Kadetlerin tatlı tatlı konuşmaları ve vaatleri, çarın, her türlü özgürlük kısıntısını yoketmekten ve otokrasiyi ve feodal toprak ağalarının despot iktidarını onarmaktan alıkoymadı.

Liberaller kendilerini aldattılmış buldular. Köylüler acı ama yararlı bir ders aldılar. Halkın geniş yığınları liberallere kandığı, çarlık rejimiyle "barışın" olanaklılığına inandığı ve işçilerin devrimci savaşımından uzak durduğu sürece, Rusya'da özgürlük olmayacaktır. Kent proletaryası yığınsal olarak savaşıma kalktığı, sallantılı ve hain liberalleri bir kenara ittiği ve kırsal emekçileri ve yoksullaşmış köylüleri kendi sancağı altında topladığı zaman, Rusya'da özgürlüğün doğuşunu, dünyada hiçbir güç engelleyemez.

Ve Rusya'nın tüm ekonomik durumu, devrimci yılların tüm deneyimi, Rusya proletaryasının böyle bir savaşa kalkacağını, devrimde yeniden öncülüğü alacağını garantiyor.

Beş yıl önce proletarya çarlık otokrasisine ilk darbeyi vurdu. Rusya halkına özgürlüğün ilk ışınları parladı. Şimdi çarlık otokrasisi yeniden onarıldı, feodal ağalar yeniden egemenlik sürüyor ve yönetiyorlar, işçiler ve köylüler her yerde yine eziliyorlar, her yerde otoritelerin Asyatik despotluğu ve halka kötü tavırları yine öne çıktı. Ama bu çetin dersler boşuna olmayacaktır. Rus halkı, 1905 öncesindeki gibi değildir. Proletarya ona savaşmayı öğretti. Proletarya onu zafere götürmektedir.

lenir, ... çara olan güvenini o kadar yitirir. Her geçen yıl, kırdan tarım işçilerinin saflarını kabartıyor. Onlar, birlikte savaşım için kent işçileriyle ortaklıktan başka bir yerde kurtuluş arayamazlar. Her geçen yıl kırsal alanları, tam anlamıyla sefalet içinde, açlıktan çaresizliğe itilmiş, yıkıma uğramış köylülerle daha çok dolduruyor. Kent proletaryası yeniden ayağa dikildiği zaman, bu köylülerin milyonlar ve milyonlarcası, çara ve top-

sicileri ("Trudovikler"), proletaryanın devrimci savaşımından yan çizerek, bu sözlerle kandılar, uysal ve söz dinler bir biçimde, ayaklarının dibinden liberalleri izlediler. Bu, devrim sırasında köylülerin (ve birçok kasabalının) yaptığı en büyük yanlıştı. Liberaller, bir ellerini, o da çok çok seyrek, özgürlük savaşımına uzatırken, öteki ellerini sürekli çara uzattılar, onun iktidarını korumaya ve güçlendirmeye, köylülerle toprak ağaları ara-

FİDEF'te oportünizm çöküyor

Bu ihanet çizgisi ve tasfiyeciliğe karşı çıkmak görevimizdir. Bugün oportünist yönetime karşı çıkmamak, onların ihanetine ortak olmaktır.

Ülkemizde faşist diktatörlüğün gelmesiyle, Avrupa'daki Türkiyeli işçilerin devrimci birliği daha da büyük bir önem kazanmışken, FİDEF'in oportünist yönetimi işçileri bölme ve örgütü çürütme çabalarına hız verdi. İşçilerin birliğini sağlamanın yolu, FİDEF'de de, oportünizm ve onun izniyle sızan burjuva görüşlere karşı yoğun ideolojik savaştan geçiyor.

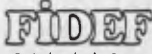
FİDEF yönetimi, örgütlerde "Türkiye Türklerindir" yazan çay bardakları kullanmaya dek varan şovenist tutumuyla Avrupa'daki Türk ve Kürt işçiler arasında güven-sizlik yarattı. Eskiden Ecevit resimlerinde şimdi ise düpedüz Atatürkçülük savunusunda yansıyan burjuva kuyrukçuluğuyla, sürekli, işçilerin devrimci birliğini bölücü yönde davrandı. Sonra, FİDEF yöneticileri verdikleri demeçte Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nden atılmasını istemediklerini söyleyecek kadar ileri gittiler.

Oportünistlerin tüm yayın yasaklamalarına rağmen doğru devrimci görüşler FİDEF tabanında yayılmaya başladı. Önce Mannheim'de, sonra Köln'deki örgütlerde *İşçinin Sesi*'ni savunan yönetim kurulları seçildi. Bunun üzerine, FİDEF'in oportünist yönetimi iyice hırçınlaştı, her zamanki entrikacılığını ve tasfiyeciliğini iyice azdırdı. Bunun son örneği Köln Türkiyeli İşçiler Dayanışma Birliği'ne karşı yapılanlardır.

Hep aynı Bizans oyunları

FİDEF'e bağlı KTİDB'nin Aralık 1980'de yapılan 8. Genel Kurul'unda *İşçinin Sesi*'ni savunan yöneticiler seçildiler. Bunun üzerine FİDEF yönetimi "harekete geçti".

Oportünistler önce KTİDB'nin 6 yönetici ve üyesini "esrar satmak, gizli örgüt kurmak" nedeniyle ihbar ettiler. Bunun üzerine 9.1.1981'de polis der-

FİDEF
FEDERAL ALMANYA TÜRKİYE İŞÇİ DERNEKLERİ FEDERASYONU
Föderation der Arbeitervereine der Türkei in der BRD e.V.
Federation of Associations of Workers from Turkey in the GFR.
Föderation des Arbeitervereine der Deutschen der Türkei in der RFA.
Lichtstraße 31, 4000 Düsseldorf I - Bundesrepublik Deutschland
Telefon: 0211 - 6642 84

Im Auftrag von

Nr. 20/81

Umsatzsteuer
1.42/81

Bismarck
Düsseldorf 5.4.81

KTİDB Yönetim Kuruluna

FİDEF Genel Yönetim Kurulunun 5.4.81 tarihli toplantısında oybirliği ile alınan bir kararda örgütünüzün FİDEF tüzüğünün 7.maddesinin b, c, d fıkralarına aykırı hareket ettiğinizi belirterek üyelikten çıkarılmanızı istenmektedir.

Onur Kurulu yaptığı toplantıda Genel Yönetim Kurulu başvurusunu incelemiş ve karar verilmesi için tüzüğün 9.maddesi gereğince yazılı savunmanızı başvurmuştur. Yazılı savunmanızı en geç 10.Nisan'da postaya verilmiş olmasını istiyoruz.

Onur Kurulumuz 11 Nisan'da toplanarak kesin kararını verecektir.

FİDEF Onur Kurulu e.

İsmet Çelik
Tüzüğün adı geçen maddelerle ilgili bir adet kopye.

Köln Türkiyeli İşçiler Dayanışma Birliği
SOLIDARİTE
FİDEF
Föderation der Arbeitervereine der Türkei in der BRD e.V.
Federation of Associations of Workers from Turkey in the GFR.
Föderation des Arbeitervereine der Deutschen der Türkei in der RFA.
Lichtstraße 31, 4000 Düsseldorf I - Bundesrepublik Deutschland
Telefon: 0211 - 6642 84

Umsatzsteuer
1.027/81

Bismarck
Düsseldorf, 04.03.1981

Değerli Arkadaşlar,
Köln örgütümüz 1 Mart tarihinde 1. Olağanüstü Genel Kurulumuz yapıldı. Bu grup Genel Kurul kararı ile örgütten ayrılmıştır. Bu grup Genel Kurul kararı ile örgütten ayrılmıştır. Bu grup Genel Kurul kararı ile örgütten ayrılmıştır.

21 Aralık'ta yönetime gelenlerin arasında kendisine "İşçinin Sesi" diyen bir grupun sempatanlarının bulunduğunu ve yaptıkları bölücü davranışları 24 Şubat tarihli yazımızla sizlere bildirmiştik. Bu grup Genel Kurul kararı ile örgütten ayrılmıştır. Bu grup Genel Kurul kararı ile örgütten ayrılmıştır.

KTİDB
Yönetim Kurulu

neği bastı ama birşey bulunamadığı için baskın bir sonuç vermedi. Ardından 30. 1. 1981'de FİDEF'in Köln dışından getirdiği kişiler derneğin kapılarını kırarak içeri girdiler. Dernek üyelerinin kararlı tavırları karşısında bu da bir sonuç vermedi. Tüm bu ihbar ve baskılara karşın 11 üye ise haklı olarak üyelikten atıldılar.

Aradan bir süre geçtikten sonra, FİDEF 4 Mart 1981'de yayınladığı genelgeyle, Köln örgütünün haberi olmadan Köln örgütünü Köln örgütünden attığını(!) duyurdu:

"Değerli Arkadaşlar,
"Köln örgütümüz 1 Mart tarihinde 1. Olağanüstü Genel

Kurulunu yaptı. Ruhr bölgesi FİDEF örgütlerinin, Yunanlı, Filistinli ilericilerin ve KKDK örgüt temsilcilerinin hazır olduğu, DKP'nin mesaj gönderdiği Genel Kurul canlı ve sıcak bir hava içinde yapıldı. Yeni yöneticiler seçildi.

"Arkadaşlar,
"21 Aralık'ta yönetime gelenlerin arasında kendisine *İşçinin Sesi* diyen bir grubun sempatanlarının bulunduğunu ve yaptıkları bölücü davranışları 24 Şubat tarihli yazımızla sizlere bildirmiştik. Bu grup Genel Kurul kararı ile örgütten ayrılmıştır. Bu grup Genel Kurul kararı ile örgütten ayrılmıştır. Bu grup Genel Kurul kararı ile örgütten ayrılmıştır.

su da 7 Mart'ta bu maskaralığı övüne övüne verdi! FİDEF yukarıdaki genelgeyi KTİDB'e gönderme gereğini bile duymadı. Neresinden tutulsa geçersiz olan bu haberi KTİDB, radyodan öğrendi ve doğal olarak ciddiye almadan işine devam etti.

FİDEF 5. Kurultayı yaklaştığı halde FİDEF yönetiminin ses seda çıkmadığı ve çıkması da beklenemeyeceği için 1 Nisan'da KTİDB FİDEF'e şu mektubu yazarak delege sayısını bildirdi:

"FİDEF Yönetim Kuruluna,

"Uzun süreden beri dernekte gelişen olaylardan sonra bize herhangi bir yazınız gelmedi. Bildiğimiz gibi Federasyonumuzun 5. Olağan Kurultayı olması gerekmektedir. Köln Türkiyeli İşçiler Dayanışma Birliği, iki delegeyle Kurultaya katılacaktır.

"Çalışmalarınızda başarılar.

"Not: Yönetim Kurulu ve tüm üyeler olarak 5. Kurultaya aktif katılma kararı almıştık."

Bu mektubu karşılık FİDEF'ten şu akıllar şaşırtıcı yanıt geldi:

"KTİDB Yönetim Kuruluna,

"FİDEF Genel Yönetim Kurulunun 5.4.81 tarihli toplantısında oybirliği ile alınan bir kararda örgütünüz FİDEF tüzüğünün 7. maddesinin b, c, d fıkralarına aykırı hareket ettiğini belirterek üyelikten çıkarılmanızı istenmektedir.

"Onur Kurulu yaptığı toplantıda Genel Yönetim Kurulu başvurusunu incelemiş ve karar verilmesi için tüzüğün 9. maddesi gereğince yazılı savunmanızı başvurmuştur. Yazılı savunmanızı en geç 10 Nisan'da postaya verilmiş olmasını sağlamanızı istiyoruz.

"Onur Kurulumuz 11 Nisan'da toplanarak kesin kararını verecektir.

"FİDEF Onur Kurulu a.
"İsmet Çelik

"Ek: Tüzüğün adı geçen maddelerle ilgili bir adet kopye."

Birakalım atabilirler mi, atamazlar mı konusunu bir yana, bu en başta FİDEF yönetiminin zavallı durumunu, telaşını göstermek açısından önemlidir. FİDEF yönetimi 4 Mart tarihli genelgesiyle, 1 Mart'ta Köln örgütünün olağanüstü genel kurulu olduğunu ve "İşçinin Sesi denen işçi düşmanlarının" örgütten atıldığını duyurmuştu. Ama sonra 5 Nisan'da, Genel Yönetim Kurulu'nun KTİDB'yi üyelikten çıkarma isteginden söz ediliyor! Üstelik 5 Nisan'da postaya atılan mektupla istenen savunmanın 11 Nisan'da ellerinde olması gerektiği belirtiliyor.

FİDEF yönetiminin bu zavallı duruma düşerek iki yüzlülüğünü açığa vurmasına neden olan onun telaşidir. Attık dediler, baktılar tutmadı, KTİDB kurultaya gelecek, o zaman 18 Nisan'da olacak Kurultay'dan önce 11 Nisan'da sorunu bağlamaya çabaladılar!

TKP menşevik yönetiminin fraksiyonculuğu, tasfiyeciliği ve çiftlikçiliği, FİDEF'de daha da aşağılık bir biçimde kendini gösteriyor.

Çalışma kurultayı

FİDEF'in 5. Kurultayı 18 Nisan'da yapıldı ve entrika mekanizmaları kurultayda da yoğun olarak çalıştı. KTİDB'nin 18.4.1981 tarihli bildirisini, kurultayı çok güzel değerlendirdi:

"Opörtünist yöneticilerin başında bulunduğu FİDEF, uzun dönemdir ideolojik ve örgütsel çözülmeye içindedir. Baştaki bu ihanet çizgisine karşı, tabandaki devrimci muhalefet ve Leninci görüşler gün be gün güçlenmektedir. FİDEF'te çözülmeye ve yılgınlık hakimdir. 5. Kurultay kamuoyuna kapalı, tepeden örgütlenerek bu gerçek tabandan gizlenmeye çalışılıyor.

"FİDEF'in opörtünist yönetimi bu kurultayı, gelişen Leninci hareket karşısında, Lenincilerin hakim olduğu Mannheim ve Köln örgütlerinden çekinerek topladı. 5. Kurultay'a çağrı niteliğinde çıkardığı bir afişte, toplantı

yerini Essen gösterip Dortmund'da yaptı. FİDEF tüm gücünü Dortmund'a yığmasına rağmen, 'bu bir çalışma kurultayıdır, katılım sınırlıdır' diye propaganda etti. Bunka ki amacı, tabanın 'biz bu kadar mı kaldık?' sorusunu

hazırlanmış bir masaya oturuldu ve kimseyle konuşmasın diye yanına muhafızlar dikildi. Ve işin ilginç yanı, KTİDB'den atılmış 11 ihbarcı-baskıncı opörtünist üyenin 5'i "delege" (?) olarak Kurultay'daydılar. Bunlar Kurultay'ın gös-

Bu ne biçim Atatürkçülük

Cunta hükümeti 1981 yılını "Atatürk Yılı" ilan etti. Onlara alkış tutan boyalı basın iki lafın birinde Atatürk'den, Atatürkçülükten dem vuruyor. Amaçları, işçi sınıfının bilimsel dünya görüşünün halkımız içinde, gençlik içinde yayılmasını, benimsenmesini durdurmaktır. Yanıldıklarını göreceklere. Fakat madem ki Atatürkçülük konusunda böyle iddialılar, kendilerine soruyoruz:

Atatürk cuntacı paşaların yaptıkları gibi "vatan tehlikededir" diyerek parlamentoyu dağıtıp onbinlerce insanı hapse attırıp işkenceden mi geçirtirdi? Atatürk Kurtuluş Savaşı'na önce Erzurum ve Sivas Kongreleri ile ve ardından da Ankara'da Büyük Millet Meclisi'ni toplamakla başlamadı mı? Siz ise işe parlamentoyu dağıtmakla başladınız. Atatürk Kurtuluş Savaşı'nın en tehlikeli dönemlerinde, düşman orduları Sakarya boylarına dayanmışken, top sesleri Ankara'dan duyulurken ve Meclis'te en sert tartışmalar yapılırken Meclis'i dağıtıp bir askeri diktatörlük kurmak isteyenlere karşı çıkmadı mı?

Sizler ise değil Millet Meclisi'ni, bir Belediye Meclisi'ni bile toplamaya cesaret edemiyorsunuz. Cesaret edemiyorsunuz, çünkü halkın sizi desteklemediğini çok iyi biliyorsunuz.

Soruyoruz: Atatürk, bu memleket ancak yabancı sermayeyle kalkınır diyerek ülkenin zenginlik kaynaklarını yabancı kapitalistlere peşkeş mi çekti? Yoksa yabancı firmaların Osmanlı padişahlarından kopardıkları ayrıcalıklara son verip onları kapı dışarı mı etti?

Atatürk, bu memleketi ve ulusal bağımsızlığı biz kendi başımıza savunamayız, Amerika'ya, İngiltere'ye topraklarımızda üsler verelim, onlar buraya silah yığıp komşularımızı tehdit etsinler mi dedi? Yoksa yurdumuzda tek bir yabancı asker kalmayınca kadar savaşaçağız mı dedi?

Soruyoruz: Atatürk ülkemizi kalkındırmak için her yıl kapı kapı dolaşıp sağdan soldan borç dilenmeyi mi öğütledi? Amerika'nın F. Almanya'nın, İngiltere'nin emriyle paranın değerini düşürüp memurlara, işçilere verilecek aylıklardan banka faizlerinin yüksekliğine kadar herşeyi IMF'ye sorun, dediğini yapın mı dedi? Bu mu sizin Atatürkçülüğünüz?

FİDEF'in Şubat 1981 tarihli yayın organından:

örtbas etmektir. FİDEF'in opörtünist yönetimi bugün de kendi tabanına bizans oyunu yapıyor!"

Gerçekten de Kurultay'da FİDEF yönetiminin tabanından korkusu açıkça ortaya çıktı. KTİDB'nin 2 delegeyle temsil edilmesi gerekirken, 1 delegeyi yalnızca savunma yapmak üzere içeri aldılar. KTİDB üyeleri ise içeri alınmadılar. İçeriye savunmayı yapmak üzere giren delege, abluka altına alındı. Özel

termelikliğini ve opörtünist yönetimin telaşını yansıtmaktadır. Ve bu olaylar üzerine KTİDB temsilcisi bu göstermelik Kurultay'a savunma yapmayı reddetti ve savunmayı tüm demokratik kamuoyuna yayınladı.

"Sınırlı çalışma" kurultayından sonra yapılan 'herkese açık' gecede olanlar, FİDEF yönetiminin düştüğü zavallı ve aşağılık durumu daha da iyi yansıtmaktadır. İşçinin Sesi'ni savunan FİDEF üyeleri gece-

ye girmesinler diye, yöneticiler "silahlı saldırganların" geceyi basacağını söyleyerek polis çağırıldılar. İşçinin Sesi'nden yoldaşlar kapıya yaklaşıncı onları gösterdiler. Ancak yoldaşlarımız silahlı değil yayınlı olduklarını, basmaya değil yayın satmaya geldiklerini söyleyince polis aradığını bulamadı ve kenarda bekledi.

Yoldaşlar kapıda yoğun olarak bildiri dağıttılar, yayın sattılar ve belgeler attılar. Geceye katılanlar yayınlara ve belgelere büyük ilgi gösterince, gecenin yöneticileri, polisten satılan yayınlara toplamasını istediler! Polis de onlara akıl verip, siz toplayın deyince, kendileri kapıya gümrük uygulamaya başladılar. Önce giren birkaç kişiden yayınları alıp yırtular ama geri veremeyenler, terslenenler çoğalınca bunu da yapamaz oldular.

Tüm bu olgular, çürüyen menşevizmin çürüme, bataklıktan derinlere doğru çökme çarpınışlarıdır. Bunu menşeviklerin 1 Mayıs "katılımları" (?) da açıkça göstermiştir. Menşevikler çürüsünler, bat-sınlar, ama işçilerin örgütlerini de kendileriyle birlikte batırmalarına izin vermeyeceğiz. Bunun yolu ise ideolojik savaştır.

KTİDB, FİDEF tabanındaki tüm devrimcilere bu yolda çağrı yaptı:

"FİDEF tabanındaki devrimci devrimciler,

"TKP içinde süren Leninci opörtünist kavgasında yerini al!

"FİDEF'in bugünkü çizgisi işçi sınıfımıza ve Türkiye halklarına ihanet çizgisidir. Dün Mannheim İşçi Birliği, bugün TİDB opörtünizme karşı İşçinin Sesi sancağını yükselttiği için bu uygulamalarla karşı karşıya kalmıştır. İdeolojik olarak aciz kalan opörtünistler tasfiyecilik yapıyorlar. Bu ihanet çizgisi ve tasfiyeciliğe karşı çıkmak görevimizdir. Bugün opörtünist yönetime karşı çıkmamak, onların ihanetine ortak olmaktır. Leninci kavgaya katıl!

"Opörtünizme karşı savaş, burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz!

"Göstermelik 5. Kurultay ve Bizans oyunları opörtünistleri kurtaramayacaktır!

"Yaşasın İşçinin Sesi!"

portünizm olgunlaşığı r

S. Savaş, Dortmund

12 Eylül faşist darbesi ardından toplanan TKP II. Leninçiler Konferansı, işçi sınıfının yolunu aydınlatan güçlü bir ışık oldu. Konferansımız, gericilik döneminin görevlerini net olarak saptadı. Gelişmeler, Konferans'ımızın çizdiği perspektifi her yönde doğruluyor.

II. Konferansımızın belirttiği gibi "devrim hareketini asıl yeneler sosyal demokrasi ve oportünizm" oldu. Devrim düşmanı oportünistler, cunta öncesi yaptıkları "faşizm reel bir tehlikedir" görüşlerinin de gerisine düştüler. Bugün cuntanın faşist kimliğini gizleyerek devrime inançsız olduklarını daha çok gösteriyorlar.

Menşevikler, cuntaya namerler dizerek kendilerini ilerletiyorlar. *Atılım*'da "... Bir yandan bakarsak: Cunta bugüne dek anti-komünizmi, anti-sovyetizmi resmi devlet politikası yapmadı, terörizme karşı çıktı" diyorlar. (*Atılım*'Mart 1981). Bu propagandayla hem cuntayı komünistlerin saldırılarından koruyorlar, hem de işçi sınıfına yalan söylemiş oluyorlar. Faşist Evren'in Gaziantep'te yaptığı konuşmada üzerine basarak söylediği, burjuva Kemal'in "komünizm görüldüğü yerde ezilmelidir" sözü, burjuva yayınların baş sayfalarını doldurdu. Devlet politikası yapmadı görüşüne gelince, günümüzde 100.000 siyasi tutuklunun hapisaneleri doldurduğu, yüzlerce devrimcinin işkencede sakat kaldığı, yüzlercesinin operasyonlarda katliamlarda öldürüldüğü açıkken bunu söylemek oportünizmin ne kadar düştüğünü gösteriyor.

Bizim kaşarlanmış oportünistlerin cuntayı aklama çabaları, cuntanın değirmenine su taşımaları, komünistlik bir yana demokratlıkla bağdaşmıyor.

"Düşmanı iyi tanı" diye öğüt verenlere göre bütün suç General Güneralp'de, bütün suç Bursa sıkıyönetim komu-

tanı işkenceci General Aral'da bütün suç anti-Sovyetizm, anti-komünizm seminerleri düzenleyen eli kanlı cellat Elverdi'de, Ankara sıkıyönetim komutanı Ergün'de. Amerika'ya 12 Eylül öncesi giden ve devirmeye katılan General Şahinkaya'da.

Menşevikler bir yandan cuntaya alkış tutarken diğer yandan da legalizm bayrağını yukarıda tutmaya çalışıyorlar. Bu dönemde hâlâ BİP zırvalarının sürmesi, bunu yansıtır. BİP kurmak için, bir zaman "küçük burjuva cep-partisi" dedikleri TİP karşısında geri adımlıyorlar.

İ Bilen'in TİP'e gönderdiği kuruluş mesajında "... İşçi hareketinin bağrından doğan TİP, halkımızın barış bağımsızlık demokrasi ve sosyalizm için savaşında önemli rol oynadı. (*Atılım*, Mart 1981) demesinin altında yatan TKP'nin oportünist yöneticilerinin TİP'e özeleştirme istekleridir. Bir toplantı sonrası, TİP yöneticilerinden birinin BİP meselesini konuşurken açık olarak koyduğu tavır vardı: "Kardeşim TKP'nin bizlere senelerdir burjuvazinin kurduğu küçük cep partileri demesi, bize yıllarca küfür etmesi, ajan demesinden sonra hop diye BİP kurulmaz. Yayın organlarında özeleştirme vermedikleri sürece birlik oluşmaz" diyordu. Ülkemizin girdiği gericilik döneminde *Atılım*'da

"işçi hareketinin bağrından doğan TİP" demelerinin altında yatan hem özeleştirme hem de "Stolipin işçi partisi" kurma yatırımıdır.

Bilen yoldaşın hafızası zayıflamış olsa gerek. Mesajda "TKP, başından beri TİP'in anti-emperyalist, demokratik savaşına destek verdi... Onu biz bilimsel sosyalizmin yiğit bir savunucusu, barış hareketinin boyun eğmez bir savaşçısı olarak tanıyoruz." deniyor. (agy) Haydaa! Daha dün kadar anti-komünist küçük burjuva cep partileri, CIA, MİT'in kurduğu partiler, ateş olmayan yerden duman çıkmaz" diyen sanki Bilen yoldaş değildi... bunu nasıl açıklayacaksınız baylar?

İşte oportünizm cuntayı destekliyerek, legalizm bayrağını gericilik döneminde bile dalgalandırarak olgunlaşıyor. Olgunlaştıkça çürüyor. Sağın derinliklerine iniyor.

Olgunlaşan oportünizmi, işçi sınıfının bilincinden kazımak, onu hakettiği yere göndermek Lenincilerin tarihsel borcudur.

Lenincilerin varlığı, Türkiye devrimi, dünya devrimi, proletarya enternasyonalizmi içindir. Faşist cuntayı da, olgunlaşan oportünizmi de devrim için yok edeceğiz.

Yaşasın oportünizmden arınmış TKP!

Yaşasın II. Konferans!
Yaşasın devrim!

Bugün faşizmi görüyoruz yarın faşizme göstereceğiz

Yoldaşlar, size fabrikada başımıza gelen bir olayı bildirmek istiyorum.

Faşist cuntanın gelmesiyle işyerlerinde etkin baskılara girilmeye başlandı. Herkes yakasına kart takacak. Dolaplara numara kondu. Ad istemeler, bir saat gecikmede devamsız sayılmalar, zorla orduya ve Atatürk'e yardım toplamalar... Kısacası işçiler faşizmin her türlü baskılarını her gün yaşıyorlar.

Fabrikada 1500'den fazla işçi çalışmaktadır. İş bölümünde başımızda bulunan postabaşı demokrat bir kişidir. CHP döneminde başlatılan DİSK hareketinde, sarı sendikaya karşı bizimle birlikte karşı durmuştu. Özellikle bize çok güveni vardı. İşyerinde her türlü faşist baskıya karşı bizden büyük destek görürdü.

Darbeden önce dokuma şefinin postabaşı üzerinde kişi sel baskısı vardı ama etkili olmuyordu. Bir de postabaşılıkta gözü olan ve daha önce DİSK hareketinde yönetimde bulunan yedek postabaşı vardı. Bu adam işverenle birlikte bizim postabaşı hakkında sürekli karalamalar yapar ve hep kendinin daha iyi yönettiğini göstermeye çalışırdı. Darbeden sonra, en ufak bir hareketinde postabaşının görevden alacakları biliniyordu.

Faşist cunta geldikten sonra, bizim postabaşı yıllık izne çıktı. Yerine yedek postabaşı bıraktı. Dokuma şefi, buna izinden gelsin onu alıp, seni postabaşı yaparız demiş. Bizim postabaşı izinden döndü ve bir hafta sonra dokumacı arkadaşlara 3-5 saatlik izin verdi. İzinler puantaj defterine yazılmıyor diye, dokuma şefi bunu bahane ederek postabaşını disipline verdi. Arkadaş bize geldi, ne yapalım dedi. Biz de, disiplinde etkili olur diye postamızdan imza toplayalım dedik ve hemen hayata geçirdik. 15 dakikada 70 imza topladık. Çoğunluğu sağlamıştık. Zaten bizim posta 85 kişiydi.

MUHABİR GURUPLARI

Postabaşı bu imzayı foto-kopiyle çoğaltarak, bir kopyesini sıkıyönetime götürdü ve durumu bildirdi. Bu arada sıkıyönetim kodamanlarına her akşam fabrikada içkili ziyafet çekiliyordu. Disiplin günü postabaşı çağrıldı ve imzalarla birlikte savunmasını yaptı. Bir gün sonra şefin postabaşı adayı, iki usta ve ben disipline çağrıldık. Aday ve bir usta işveren yanlıydı. Onlar aleyhte ifade verdiler. Bir usta ile ben, bizim postabaşı görevde kalsın diye, her türlü cezayı göze alarak ifadeimizi verdik.

Özünde işverene karşı hareket koyduğumuzdan, doğal olarak her türlü oyun dönecekti. Özellikle bana çıkış verileceği söylentileri dolayıyordu. Ama üç disiplini olan biri olarak, bunları baştan göze almıştım. Aradan bir hafta geçti, hâlâ disipline bir haber çıkmadı. Bir gün işe geldiğimde kartımı bulamadım. Puantör çağırdı ve bir kâğıt uzattı. Kâğıt ihtarnamedeydi. Postabaşımızın görevde kalması için imza toplama-ya öncülük yüzünden üç yövmiye ceza (1923TL) ve herhangi bir disiplinsizlikte işimin fes edileceği hakkındaydı. Postabaşımız da üç yövmiye ceza (2400TL) verdi ve görevinden alındı, yerine dokuma şefinin söz verdiği aday getirildi.

Kısacası, bugün imza toplama, yarın grev, bugün onlar bize karşı disiplin cezası, yarın biz onlara karşı barikat savaşı, bugün onların faşizmi, yarın bizim devrimimiz!

Faşizmi ininde geberteceğiz!
Bursa

Türkiye'yi emperyalist zincirden koparacağız

Devrim korkusuyla gelen tepeden inme karşı-devrim, kendisine taban yaratma çabasıyla elindeki bütün propaganda araçlarını kullanıyor. Faşist diktatör Evren yurt gezilerine çıkıyor. Bölücü ve komünist örgütlerin çökertil-diği(!) yolundaki haberler basına manşet olurken, zavallı Türk halkına yaptıkları kötü-lükler(!) televizyonda düzen-

lenen özel programlarla akıllarınca sergileniyor. Faşist diktatörlüğün nimetleri(!) ve teröre nasıl engel olduğu anlatılıyor! Ancak bu propaganda sürmekte olan devlet terörünü gözlerden saklamıyor.

Faşizmin yerleşme çabaları dikkat çekiyor. Devlet dairelerinde, kamu kurumlarında ve kamu ikisadi teşekkül-lerinde Evren'e bağlılığıyla bilinen emekli subaylar sorumlu görevlere getirildiler. Bu atamalar daha da devam edecek. Yüksek Askeri Şura'nın son kararına göre, bu yıl hiçbir subay emekliye ayrılmayacak. Herhalde, soktukları son durumyla orduyu tam arzuladıkları gibi buluyorlar!

Faşist diktatörlüğün yerleşme çabaları, bu yöndeki yoğun propagandası vb. doğaldır. Çünkü onlar devrim korkusuyla geldiler ve hâlâ da bu korkuyla yaşıyorlar. 12 Eylül öncesinde Türkiye'de yaşanan devrimci durum, devrimci güçlerin ülkedeki üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasındaki keskin çelişkiyi devrim yoluyla çözmesine doğru gidiyordu. Olmadı Karşı-dev-

rim gerçekleşti. Şimdi onlar bu çelişkiyi yatıştırma-ya, uyutmaya çalışıyorlar. Bunu kısa bir süre için gerçekleştirebilirler, ama uzun süreli bir başarı sağlayabilmeleri pratikte olanaksızdır. Tutturdıkları ninni, komünizm tehlikesi ninnisi geçmiş yıllardaki gibi verimli olmuyor. Ayrıca, bu ninni ekonomik ve toplumsal baskılar yanında pek hafif kalıyor.

Çelişkiler gün gibi ortadadır. Bir yandan, güçlü devlet olabilmek için, kemer sıkma siyaseti gereği, işçilerin ikramiyeleri kesiliyor. Öte yandan, kanunlarda öyle düzenlemeler yapıyorlar ki buna göre burjuvaziden şimdiye kadar kaçırıldığı verginin hesabı sorulmayacak. Yeni çıkarılan vergi kanunlarıyla küçük esnafı, emekçi köylüyü silindir gibi eziyorlar. Burjuva basını bile, ara sayfalarda küçücük başlıklarla da olsa, "köylünün yüzü gülmüyor" diye yazmaktan kendini alamıyor.

Zaman içinde cuntanın faşist yüzü görmeyen gözlerin bile hissedebileceği kadar açığa çıkacaktır. Sağa da sola da karşıyız yutturmacasının kulaklarda bıraktığı iz yavaş yavaş silinmeye başladı. Faşist diktatörlük Türkiye'yi emperyalizmin zayıf halkası olmaktan "kurtaramayacak", ama işçi sınıfımız ülkeyi emperyalist zincirden koparacaktır.

İzmir

Meşalemiz İşçinin Sesi

Yoldaşlar,
Uzun süredir sizlere yazamadık.

Faşist işkencenin, baskıların kara bir bulut gibi tüm ülkemizi kapladığı şu günlerde en önemli silahımız gazetemiz ve yayınlarımızdır. Faşist diktatörlük uzun ömürlü olabilmek, demagojileriyle halkımızın beynini yıkamak, bilincini bulandırmak için tüm olanaklarını ve gücünü kullanıyor. Özellikle devrimci ideolojiyi küçültmek, karalamak için çabılıyor ve devrimci durumun etkisiyle devrimci harekete karışmış inancsızları da bu yolda kullanıyor.

Küçük burjuva devrimci akımların ve menşeviklerin ideolojileri iflas etti. Gelişen olaylar onların yanlışlarını bir kez daha gözler önüne serdi. Şimdi menşeviklerin yaptıkları tek şey *İşçinin Sesi* ile ilgili spekülasyonlar ortaya atmak! Son günlerde söylediklerine göre son yayınlarımızda, devrimci merkezin Avrupa'ya kaydığını ve Polonya'daki Va-

lessa hareketini desteklediğini yazıyormuşuz.

Menşevikler bir ara yayınlarımızın geç geldiğini biliyorlar. Bu yüzden de 'şunu yazmaya başladılar, bunu yazıyorlar' diye rahatça atıp tutuyorlar. Ama menşeviklerin bilmediği bir şey var: Bizim ülkemizdeki ve dünyadaki devrimci harekete bakış açımız Marksist-Leninisttir. Ve yayınlarımızın elimize geçmesi, ideolojimizden kuşku duymamıza hiçbir zaman neden olamaz! *İşçinin Sesi* Türkiye devrim hareketine ışık tutacak meşalemizdir ve onu elimizden bırakmayacağız!

Devrimci selamlar

Ankara

İşkence de sökmeyecek

İşçinin Sesi'ne,
Değerli yoldaşlar, Türkiye genelinde olduğu gibi İzmir'de de faşist cuntanın zorbalıkları alabildiğine arttı. İşyerlerinde faşist bürokratik disiplini egemen kılmaya çalışıyorlar. Uzun yıllardan beri Tariş yağ kombinasında herkesin görebileceği bir yerde "emek en yüce değerdir" belgisi vardı. Şimdi o belgiyi kaldırmışlar yerine "Türk ögün, güven çalış" yazısını asmışlar. Yine geçtiğimiz günlerde aynı işyerinde işçilerden zorla orduya para topladılar. Olay şöyle gelişti: Ünite amirleri ellerinde isim listesiyle tek tek işçilerden para istediler. Bağısta bulunmayan işçiler faşist yönetim tarafından sorguya çekildiler. Onlara şu sorular sorulmuş: Siz orduyu sevmiyor musunuz, yoksa siz de anarşistlerden yana mısınız? vb.

Poliste devrimcilere ağır işkenceler yapılmaktadır. Cunta bu konuda oynadığı yavuz hırsız rolüyle karşı-devrimle uzlaşmayan, hainlik yapmayan her devrimci poliste ağır işkence görmektedir. Nisan ayı içinde poliste işkence gören biri, daha sonra evinde araştırma yapılması için getirilmiş. İşkencede bu kişinin ayakbabilirinin kandan kırmızıya boyandığını o gün bütün mahalle halkı görmüş.

MUHABİR GURUPLARI

Baskı ve tutuklamalar ilçe ve köyleri de bütün hızıyla kapsadı. Bu ilçelerden biri de Aliğa'dır. Buradaki sıkıyönetim komutanı Mezarci Mahmut diye bilinen faşist binbaşı, oturmakta olan Kürtler üzerinde yoğun baskı uygulamakta, belirli bir yaşın üzerinde olan gençleri hergün dayaktan geçirmektedir. Azılı bir faşist olan bu kişi eline geçirdiği devrimcilere hangi sporu sevdiğini sormakta ve aldığı yanıtı göre işkence yapmaktadır. Sağlam bir kaynaktan aldığımız habere göre ise Akhisar'ın bir köyünde, "faşist Evren" belgisi yazıldığından tüm köy halkını askerler toplamışlar. Kırsal alanla bağları olan yoldaşların gözlemlerine göre son çıkan vergi yasalarından sonra köylerde de faşist cuntaya karşı tepki derinden derine birikmektedir.

Yoldaşlar, karşı-devrim işçi sınıfına, komünistlere, devrimcilere sistemli bir biçimde, kudurmuşcasına saldırıyor. Ama heveslerini kursaklarında bırakacağız. Ant içtik, devrimin bayrağını yükseklerde tutacağız. Halkın coşkun seli karşı-devrimi ezip geçecektir.

İzmir

Bildiri:

Yaşasın 1 Mayıs
1 Mayıs dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günüdür. Dünyanın dörtte üçünde kutlanan bu güne, biz yurt dışında yaşamak zorunda bırakılan Türkiyeli işçiler de katılıyoruz. Uluslararası işçi sınıfının savaşım ve dayanışma bayrağını *İşçinin Sesi* savunucuları olarak yükseltiyoruz.

1 Mayıslar dünyanın her yanında ve her zaman işçi sınıfının örgütlü gücünü dostta düşmana göstermiştir.

Ülkemizde de 1 Mayıslar 1976'lardan buyana kutlanıyordu ve sınıf savaşımında Türkiye işçi sınıfının örgütlü gücünü ve siyasal iktidara yönelik kararlılığını gösteriyordu.

Emperyalizm ve tekelci burjuvazi yıllardan beri süregelen ve her geçen gün daha

yüksek boyutlara ulaşan devrimci durumdan karşı devrimle çıkabilmek, derin ekonomik-toplumsal bunalımı tersinden çözmek amacıyla gerici generaller eliyle faşist bir darbe yaptı.

12 Eylül'de darbe yoluyla başa geçen faşist cunta parlamentoyu, anayasayı ve siyasal partileri fesh etti. Sınıfsal sendika olan DİSK'i kapattı. Tüm demokratik kuruluşları bir hamlede yoketti. Görülmedik ölçülerde işkenceye başladı. 100.000'in üzerinde devrimciyi, demokrati "terörle mücadele" yaygarası altında zindanlara doldurdu. 100'lerce idam kararı verdi. Bunlardan üçü gerçekleştirildi, diğerleri ise imza bekliyor.

Faşist cuntanın temel hedeflerinden biri de, Kürt halkının ulusal kurtuluş savaşımıdır. Türkiye Kürdistanı'nda açık katliamlar her geçen gün daha büyük boyutlara ulaşmaktadır. En son 1 Mayıs'ı yasaklayan yasayı da yürürlüğe sokması, cuntanın sınıfsal niteliğinin en açık ifadesidir. Bu dönem içerisinde kutladığımız bu 1 Mayıs'ta tüm komünistleri *İşçinin Sesi* saflarına, ve tüm anti-faşistleri birlikte savaşım çağırıyoruz.

İşçinin Sesi

Sempatizanları — Nürnberg

Yaşasın 1 Mayıs

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günü olan 1 Mayıs, Nürnberg'de de coşkuyla kutlandı. Çeşitli uluslardan işçiler, dayanışma ve birlikte savaşım sancağını şanlı yükselttiler. Alman Sendikalar Birliği'nin (DGB) düzenlediği ve saat 9'da başlayan yürüyüş 1 saat 15 dakika sonra Alman Sendikalar Birliği'nin merkez binası önünde bir mitingle son buldu. Ülkemizdeki faşist diktatörlük dönemine rastlamasına rağmen, Türkiyeli proleterler 1 Mayıs'a yığınsal katıldılar.

Nürnberg'de yaşayan *İşçinin Sesi* sempatizanları olarak biz de flamalarını açarak bu anlamlı güne tüm gücümüzle katıldık. "Kahrolsun faşist cunta", "Faşizme karşı halk

ayaklanmasına" flamalarıyla yürüdük. Bildirilerimiz, flamalarımız ve Leninci belgelerimizle dostta da düşmana da komünistlerin kararlılığını gösterdik.

İdeolojimiz her geçen gün yığınların bize olan inancını arttırıp pekiştirmektedir. Faşist cuntanın gerçek yüzünü ve ona karşı verilmesi gereken savaşımı yığınlara göstermeyi görev edinen komünistler, geleceğin güvencesi olma yolunda sağlam adımlarla, kararlılıkla ilerliyorlar.

Ne üniformalı finans-kapitalin yasaklamaları, ne de zindanlar, işkenceler ve dar ağaçları, sosyalizme açılacak olan ileri demokratik halk devrimini engellemeyecektir. Düşmanımızı çok iyi tanıyoruz. TKP II. Konferansı yolumuzu aydınlatıyor. Faşizmi yerle bir edeceğiz. Zafer komünistlerindir.

Yaşasın Leninci TKP'miz!

Nürnberg

İşçinin Sesi sempatizanları

TANKLARLA GELEN
DEVRİMLE GİDECEKTİR!

Sosyal demokrasi aradığını bulamayacak

Komünistler her dönemde liberal burjuvazinin (sosyal-demokrasi) yığınların bilinci için bir tehlike olduğundan söz etmişlerdir. Bu gerçilik döneminde de geçerlidir. Komünistler, bu dönemde de sosyal demokrasinin gerçek yüzünü yığınlara sergilemek gerektiğini vurgulamaktadırlar.

1960'lardan sonra yığınlarda biriken sınıfsal kini ve devrimci potansiyeli CHP, oportünizmin kuyrukçuluğu sonucunda, çok kurnaz bir biçimde içini boşaltıp eritti.

Oniki Eylül'den sonra da liberallerin görevi aynıdır. Finans-kapital faşist korporatif ve monolitik devlet yapısı kurmaya çalışırken, bunalımın tüm yükünü proletarya ve emekçi halka yükleyerek ağır ekonomik ve siyasal baskı uygulamaktadır. Bunun karşısında yığınlarda içten içe yanan kin, nefret, huzursuzluk birikmektedir. Bunları iyi sezen finans-kapital ve sosyal demokrasi arasında bir danışıklı döğüşür gidiyor. Sosyal demokrasi, yeniden alevlendirilmeye hazır tutulmaktadır.

Sosyal demokrasinin lideri Ecevit, *Arayış* dergisiyle yığınları uyutmanın arayış içerisinde! Oynanan senaryo aynıdır. Yönetimi eleştirmek, işçi sınıfını ve halkı gözetir görünmek! 14 Mart 1981 tarihli (sayı:4) *Arayış* dergisinde Bülent Ecevit şöyle yazıyor:

"Yaşamak için de insanlar bir ölçüde olsun geçimlerini sağlamak, en azından yiyecek, giyecek paralarını bir yerlerden çıkarmak ve barınacak bir dam altı bulmak zorundadırlar. Bu yaygın işsizlik ve pahalılık döneminde, iş bulmak da, geçimini sağlamak da, bir dam altında barınmak da, halkın gitgide genişleyen bir kesimi için günden güne zorlaşıyor.

"... İşsizlere iş bulamayan, evsizlere ev sağlayamayan devlet, böyle bir dönemde, hiç olmazsa insanların o yaşama direncini desteklemelidir, desteklemeye de gücü yetmiyorsa, o direnci kırmaktan, zayıflatmaktan, engellemekten kaçınmalıdır."

Bütün bu kâbuslar ve korkular proletaryanın ve halkın patlamasıdır. Sosyal demokrasinin de yaptığı, hem finans-kapitali bu konuda uyarmak, hem de yığınlara yeniden popüler görünmektir.

Komünistler, faşizme karşı olan halk tabanını liberallerin etkilememesini kesinlikle sağlamalı ve hızla sosyal demokrasiyi sergilemelidirler.

Sosyal demokrasi aradığını bulamayacak!

Tanklarla gelen devrimle gidecek!

İzmir